

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre ..... 24 korona
Egy hónap ..... 2 korona.

VIDEKEN:

Egy évre ..... 28 korona.
Egy hónap ..... 3 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

— Minden sor egy napra 20 fill.
— Hosszabb hirdetésekkel 15 fill.

— Hirdetés ára 20 fill.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában
TELEFON-SZÁM: 157

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151

Arad, 1907.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Szerda, október 2.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezérelők: Jaj a polgármesternek . . . !
- Aradmegye választ.
- „Ugron, a szőszegő.”
- Vadember az aradi gyermekmenhelyen.
- Az autóbuzs Aradon.
- Az aradi közöskönyha.
- A gúliasta, mint botrányhős.
- X. asszony.
- Párisi divatlevél.
- Bóza-színház Aradon.
- Társa: Miss Sarah fogai. Irta: Kővér Ilma.

Jaj a polgármesternek . . . !

Arad, október 1.

Az automobil-omnibusz megtette első útját a város utcáin. Az impozáns és mégis könnyed futású jármű általános tetszéssel találkozott, s az első impresszió után is meg lehet jövedőlni, hogy elérkezett Aradon a lóvasut alkonya, mert e modern közlekedési eszközzel szemben a lóval vontatott ókori bárkák meg nem állhatják többé a versenyt.

És mégis már ma, ugyyszólván az automobil-omnibusz születése napján, városzerte hallatszott a kishitűek ajkáról a kasszandrai jóslat:

— Jaj a polgármesternek, ha . . . !

Tudni kell ugyanis, hogy a városi közlekedés e nagyjelentőségű lépése körül a főérdem a polgármester javára írható. Az a példátlanul rut harc, mely a város és a lóvasutársaság között évek óta folyt, élénk emlékezetében van még mindenkinek. Ez a társulat nemcsak hogy maga

nem tett semmit a közúti közlekedés fejlesztése érdekében, de a legkörülmönfontabb utakon és módokon megakadályozta azt is, hogy más forgalmi vállalatok tegyenek ez irányban valamit. Végre prejudiciális per indult meg a város és a lóvasut között annak megállapítása végett, vajjon van-e jogunk egy-egy vasutársaságnak engedélyt adni rá, hogy vasuti kocsijait behozza a város területére, avagy ez a jog is a lóvasutársaságé, aki ily módon még hosszú ideig megbéníthatja a város forgalmát és több mint egy évtizeden át szárnyait szegheti a város fejlődésének.

Hogy ez a prejudiciális per hol és merre rekedt meg, azt éppen olyan misztikus homály fedi, mint amilyen titokzatos körülmények között fojtották meg Aradváros igazát magasabb helyeken mindenkor, ha ez igazság diadala valamelyes sebet ejtett volna a lóvasutársaság miniszterileg védett, állámtitkárilag dédelgett, szentséges testén.

Az automobil-omnibusz behozatalát a polgármester vitte keresztül a törvényhatósági bizottságban. Aki ismeri Arad természetrajzát és ismeri ama derék szokásunkat, hogy mindenért másokat teszünk felelőssé és mindennel elégedetlenek vagyunk, alapjában véve pedig nem csinálunk semmit, az természetesnek fogja találni e városzerte hangoztatott jövedőmondást:

— Jaj a polgármesternek, ha az automobil közlekedés kudarccal végződik!

A közélet szinpadának előterén — bizony szomorú történelmi igazság ez —

csak sikereket szabad aratni. Isten legyen irgalmas annak a közéleti férfinak, aki kudarcot vall a fórumon.

Igen. Csakhogy a harc, mely mostanában megindult Aradon, nem a népszerűségért, nem a tapsokért, nem a tömeg tetszészajáért folyik, hanem egy nagy gazdasági evolúció ez, melynek hulláma hömpölyög, háborog, ma éltet, holnap öl, végeredményében pedig mégis felrázza e várost régi tespedéséből és beleilleszti egy újabb kor modern kereteibe.

Ebben a harcban, ebben a nagy gazdasági küzdelemben nem szabad visszaretenni a balsikerektől. A városok ma ország-, sőt világszerte üzletek után törnek magukat. Ez elől az áramlat elől nem zárkozhatik el Arad városa sem. És ugyan ki látott valaha olyan üzletembert, aki csak nyert és nem veszített üzletein soha? Aki haszonra vágyik, annak el kell készülnie lenni a veszteségekre is.

Lehet, hogy amikor lezárjuk az automobil-omnibusz első üzletét, talán deficit lesz a mérlegen. Lehet, hogy a lóvasut mégis versenytárs akar lenni és valamely naptól kezdve motorkocsikat járat a sinein. Lehet hogy ezzel kisebb lesz a személyforgalom, mint vártuk. Lehet, hogy nagyobb lesz a fenntartási költség, mint ahogy számítottuk. És lehet még az ördög tudja mi — de elfelejtenünk akkor sem szabad, hogy éppen ezért üzlet az üzlet, mert nincsenek kizárva benne a lehetőségek.

És a mi gyámoltalanságunknak, a mi közismert kishitűségünknek valóban ékes

Miss Sarah fogai.

Irta: Kővér Ilma.

Még Newyorkban is eseményszámba ment a kitéző parti, melyet Blaneley Sarah csinált, akit Stephenson Harry, a tiszteres milliomos, szép fiatal gyáros jegyzett el. De hát Sarah ha vagyoniilag meglehetősen zillált helyzetből kerül is ebbe a mosás jólétebe, szépségénél fogva Stephenson sem csinált rossz vásárt.

A fiatal gyáros ész nélkül szerette az ő világszép jegyesét és szemet hunyt a lehetetlen szépségek fölött, amelyek már-már a szép menyasszony rovására eshettek.

Blaneley James, a Sarah apja, elég nagy házat vitt csekély jövedelméhez képest. Még társalkodónő: is tartott anyátlan leánya mellett. Az amerikai leánynak nem kell garde de dame, de Sarahnak kellett valaki, aki fölött rendelkezék, uralkodják. Megfelelő médium volt erre Clavetonné. Az a jobb napokat látott özvegy, aki már két év óta türte Sarah kiszámíthatatlan szépségeit, hogy leányát, Ellenét neveltesse.

Eppen rossz napja volt Sarahnak. Alig egy óra előtt adta ki útját Clavetonnénak, aki már egy hét óta fekvő beteg volt s ez okból nem lehetett szolgálatára.

Ellen kért, rimázkodott, hogy ne bánják ily kegyetlenül velük, hisz anyja nemsokára jobban lesz és pótolja mulasztását.

— Ne jajgass! — kiáltott az alig tizenhat éves, szelíd arcu, kellemes külsejű leánykára. Amit kimondtam, nem vonom vissza. Holnapután elmehettek.

A szerelmében vak Stephenson némi megdöbbenéssel hallgatta, de nem mert ellenvetést tenni.

— Nem volna kedve egy szánkópartira? Olyan jó friss levegő van! — fordult hirtelen a völgyégyéhez.

— Ha magának kellemes, készséggel.

— Te is velünk jössz. Ellen, szól a beteg társalkodónő leányához, aki most anyját helyettesítette nála.

— Parancsára, kisasszony.

— Hagyja az anyja mellett szegénykét, szól Stephenson, mikor a leányka kiment, hogy öltözzék.

— Ne legyen olyan romantikus, Harry. Eleget einéztem már nekik. Ha az anyja nem tehet eleget kötelességének, álljon legalább helyt ez a kis mamlassz.

Rövid negyed óra múlva mind a hárman elhelyezkedtek Stephenson pompás szánkjában.

Hogy repült a jármű mintha szárnyai nőttek volna. A tüzes paripák lábai alig érintették a magas havat.

Sarah jóízűen föl fölkacagott, miközben elővillogott gyönyörű két gyöngysor foga.

A járókelők megbámulták őket.

Milyen szerencsés leány!

A nekitüzesedett lovak vágfáltak örült sebességgel.

Es amint egy utcakanyarulónál befordultak, egy zökkenés, egy éles sikoly s a következő percben a félredült szánkából a jobb kéz felől ülő Sarah a kövezetre vágódott.

Stephenson és a kis Ellen, akik csak kisebb horzsolást szenvedtek, ész nélkül siettek segítségére. Sarah felemelkedett. Arcát az ajkai táján elborította a vér, amely a szájából patakzott.

— Orvost, orvost! — kiáltott rémülten Stephenson.

— Itt van a szomszéd házában, hangzott több oldalról.

Nagy nehezen vitték föl a sérült leányt.

Az orvos nyomban konstataálta, hogy négy első foga kitört.

Sarah összetett kézzel rimázkodott, hogy segítsen rajta.

— Egyéb segély nincs, felelte az orvos, mint a kitörötteket műfogakkal pótolni.

— Soha! kiáltott a miss, inkább véget vetek az életemnek. Hát más mód nincs?

— Alig. Cakis úgy segíthetnék, ha valaki átengedné fogait és egy gyorsan végzett műtéttel azon melegében az ön inyébe helyeznék el. De hát erre aligha akad vállalkozó.

Mint az átcikázó villám, úgy esett Sarah tekintete Ellenre.

— Ellen vedd alá magad a műtétnak és életfogytig magamnál tartom anyádat.

A fiatal leány habozás nélkül rohant az orvoshoz és egész önkívületben kiáltott:

— Rendelkezzék velem orvos ur.

példáját adnánk, ha az automobil-omnibusz balsikere esetén csakugyan „jaj lenne a polgármesternek“, mert üzletet kezdeményezett a város érdekében.

Az automobil társaskocsinak, mint minden új intézménynek, bizonyára meglesznek a maga gyermekbetegségei. De hiszen csak rövid pár éve annak, hogy a főváros polgársága tulajdon hazafias vállalival tologatta az utcákon minduntalan el-elakadt villamos kocsikat, s azért mégis követője lett Budapestnek e téren a külföld legtöbb nagyvárosa.

Lesznek bajok, akadályok, nehézségek nálunk is. Sőt megeshetik, hogy néhány tapasztalokban gazdag esztendő után szívesen visszaadnánk Westinghouseknak minden autóbilit, minden omnibuszt: hanem azért Arad új forgalmi eszközének mai születése napján mégis igaz meggyőződéssel, reménnyel és bizalommal a jövő iránt, szemben a kételkedők fenyegetéseivel, szeretettel hangoztatjuk, hogy:

— Üdv a polgármesternek!

Aradmegye választ.

A kilépő bizottsági tagok névsora.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 1.

Aradvármegye rövidesen élénk választási kampánynak lesz a színhelye. A törvényhatósági bizottsági tagok felének az év végén lejár a mandátuma s ezért százötven bizottsági tagsági hely kerül választás útján való betöltésre. A bizottság újjáalakulása végett a megye összes járásában folyik majd a választási küzdelem, amelynek lezajlására a bizottság tegnapi közgyűlésén október 24 ikét állapították meg.

A választásokon előreláthatólag csak két tábor fog egymással szemben állni: a koalíciós megyei párt és a román nemzetiségi, a melynek most több vezető férfja kerül választás alá. Lehet azonban, hogy a két párt kompromisszumra fog lépni, megállapodást létesít egymás jelöltjének respektálására és ezzel elejét veszik a megyei közönség hadbaszállásának az egyik vagy másik jelölt érdekében. Mint-

Haimeresztő látvány keletkezett, melyet az orvos egy asszisztens segítségével végzett.

Lord Stephenson, aki eddig megkövülve állt, gépileg vezette le jegyesét a szánkóig.

Sarahnak nem volt szabad beszélnie. Nem is kényszerítette erre senki.

Clavetonné másnap elhagyta a házat, fölgerjedve leánya gyermeki szeretetének ilyen kizsákmányolásán.

Ugyanaznap estefelé egy levelet hoztak Sarah címére, ez volt benne:

„Miss Sarah!

Vannak dolgok, melyeket ön nem képes megérteni és én nem is lparkodtam ezeket részletezni. Miss, én ezennel visszaadom a szavát. Ön már megelőzött ebben ott az orvos műtermében. Én, habár kissé szeszélyes, de olyan nőt vétem önben feltalálni, akinek helyén van ugyan az esze, de szívének is enged egy két szót, ha erre kerül a sor. Csalódtam. Kegyetlenül fájt e csalódás, de már végeztem vele.

Önök, kedves Sarah, ismét vannak szép fogai, ha szíve nincs is. A kis Ellennek ellenben mesterséges fogai vannak, de a szíve, az hamisítatlan. O megérdemli és meg is érti, ha szeretik. Kárpótlással tartozunk neki azért a négy fogért, amelyekkel most ön ékeskedik. Szívem szerint érzett kötelességemet teljesítem, mikor én adom neki e kárpótlást, egy öt mélyen szerető és örökké tartó szívet biztosítva számára. Tegnap eljegyeztem és két nap múlva felesége lesz az ön kis áldozata

Stephenson Harrynak.“

hogy a választás napjától még négy hét választ el, a pártok még nem határoztak jelöltjeik személyére, de valószínű, hogy kevés kivétellel a kilépő bizottsági tagoknak újból való jelöltetése mellett fognak állást foglalni.

Azon bizottsági tagok névsora, akiknek törvényhatósági mandátuma az év végével lejár, a következő:

Aradi járás. Vajda Antal jegyző, Szathmáry Iván jegyző, Heinrich Sándor takarékpénztári vezérigazgató, Vormittag Adám kisbirtokos, Schlee Antal kisbirtokos, Molcsányi Ernő erdőmester, Adamovics Lázár birtokos, Kovacevics György körjegyző, Sorbán János belügyminiszteri titkár, Szerb Avram földműves, ifj. Bolyos Mátyás jegyző, Szénási István földműves, Szerény Sándor körjegyző, Zsivuleszku Prokop esperes, Institoris István dr. m. főorvos, Milován Valér körjegyző, Récsy Miklós uradalmi tisztartó, Blaskovics Ernő birtokos, Bukovecz János plébános.

Pécskai járás. Harsányi Márton szabó, Póvársay Soma jegyző, Lelik János birtokos, Molnár István birtokos, Katona Antal birtokos, Momák Flóris jegyző, Hamsea Agost gör. kel. zárdafőnök, Barbura Miklós jegyző, Bodrosan Szilárd közgyám, Mayerhoffer Lajos uradalmi tisztartó, Bedzich Lajos jegyző, Baluser János földműves, Michon Mátyás plébános, Kalousek János földműves.

Világosi járás. Lenkucz Mihály g. k. lelkész, Moldován János g. k. szentszéki ülnök, Korod Tivadar földműves, Máthé Sándor földműves, Scheherer M. Károly kereskedő, Oszter János szürszabó, Zimmermann Mihály földműves, Oszter György takács, Suciú János dr. ügyvéd, Popeszkú György lelkész, Czigu Náthán földész, Kotzó Károly közs. s. jegyző, Burza János földműves, Szathmáry Gyula ny. alispán.

Ternovai járás. Popescu János jegyző, Gregus József magánzó, Gozmann Antal jegyzői irnok, Ghebeles Lázár dr. ügyvéd, Jung Péter jegyző, Koreh Gusztáv földbérő, Lázár Gyula jegyző, Lengyel Gábor jegyző, Szenté Mór intéző, Lelc István körjegyző, Boksán Széver szolgabíró, Muzsaj Zoltán gazdatiszt.

Radnai járás. Possevitz Géza körjegyző, Kovács Aladár főerdész, Totterer János körjegyző, Seidner Rezső kereskedő, Tomutia Vazul körjegyző, Péczely Elek ny. főszolgabíró, Czárán Sándor kereskedő, Langer Alajos uradalmi erdősz, Ogneán József lelkész, Décsy Dezső kincstári főerdész, Morár Valér dr. ügyvéd, Bildhauer Adalbert ny. jegyző, Knauer József körjegyző, Csimploner János lelkész, Szathmáry Géza állami gyermekmenhely gondnok.

Nagyhalmágyi járás. Rob György körjegyző, Szukulu Széver papnöveldei tanár, Nikula János lelkész, Luka Demeter földműves, Román István dr. ügyvéd, Gálffy Lajos kir. albiró, Páll Miklós kir. erdőmester, Grozeszku Sándor körjegyző.

Borossebesi járás. Miklósi János lelkész, Magyar Traján lelkész, Borsos Lajos körjegyző, Kosztina György lelkész, Schauer Miklós földműves, Mózer Lipót uradalmi pénztáros, Pópa György dr. ügyvéd, Pántos Vince gör. kel. lelkész, Georgia János gör. kel. esperes, Fekete József dr. körorvos, Serbán Szineszie lelkész, Tamó Zsigmond körjegyző, Brassay János birtokos, Boskáj Miklós tanító.

Borosjenői járás. Velics Mihály ügyvéd, Tabajdy Sándor kir. táblabíró, Borsos Béla dr. i. orvos, Strasser Péter jegyző, Csizmás Tivadar földműves, Borsos Géza főszolgabíró, Lazareszk Miklós földműves, Pop C. István dr. ügyvéd, Haberfeiner Béla intéző, Marsó József plébános, Muszka Jakab tanító, Popovics János lelkész.

Kisjenői járás. Popovics György dr. ügyvéd, Iluna Jakab földműves, Hotorán Jakab dr. ügyvéd, Szekula Axent magánzó, Grofsoreán Gyula tanító, Kulcsár Péter dr. körorvos, Kulik Dezső jegyző, Kirilovics István jegyző, Madarász Géza uradalmi intéző, Eöröm Ede jószág felügyelő, Paguba Vazul nyug. t. bíró, Olasz Lajos jegyző, Kirileszku Gyula kir. közigazgató, Falkusán Tivadar földműves, Brázse Simon földműves, Stefanucz Junk gör. kel. esperes, Csukay Gyula főszolgabíró, Fusak Aurél lelkész.

Elekői járás. Mócz Pász földműves, Mós István földműves, Alb Vazul földműves, Kerekes Vazul földműves, ifj. Mahler György országgyűlési képviselő, Singer András birtokos, Relsz

György birtokos, László Gyula dr. ügyvéd, Vermes Alfréd jegyző, Sztankovics Miklós üzletvezető, Králitz Lajos dr. ügyvéd, Fikker József jegyző, Vásárhelyi József birtokos, Szabó Mihuc földműves, Serb Geraszin szentszéki előadó, Machi Ardeleán Demeter jegyző, Hatzlhofer Ádám jegyző, Cselkó Árpád uradalmi tisztartó, Kass Lajos uradalmi számvevő, Karl József plébános.

„Ugron, a szószegő.“

A megsértett paktum.

Désy Zoltánt leleplezik.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 1.

Kisebb-nagyobb torzsalkodások leszámításával béke honol az alkotmány védőbástyáiban, az ország vármegyéiben. Csak három törvényhatóságban harsog egyre a harci riadó, sőt *Glatz* Antal főispán és a bihari 67-esek megbékülésével már csak két megyének határai között, Temesben és Maros-Tordában folynak elkeseredett harcok nem annyira elvek, mint inkább szemelyek körül. E küzdelmek közül is bonyodalmainál és rejtelmeknél fogva jóval érdekesebb az erdélyi végváré, ahol a többségben levő autonomista-párt rendkívül sokat kellemetlenkedik a függetlenségi pártnak és az erre támaszkodó ifj. *Ugron* Gábor főispánnak.

A megye közgyűlésén csendőri asszisztencia mellett vívott harcokról, főispáni megszalasztásról, 48-asok kiugrasztásáról és egyéb botrányos jelenetek egész sorozatáról már beszámoltunk a közgyűlések lefolyásáról szóló tudósításokban. Most csak azt a paktumot ismertetjük, amely *Ugron* főispán és az autonóm-párt között a régi megyei tisztviselők bántatlansága tárgyában létrejött és amelynek *Ugron* részéről való megsértése miatt az egész maros-tordai háboruság dul.

A paktum szövegét leközli a Marosvásárhelyen megjelenő *Szekely Lapok* egy hosszabb cikk keretében, amelynek bevezető sorai így szólnak:

Ezelőtt hat hónappal jött Marostordába a fiatal *Ugron*, az ugynevezett „rendcsináló“ főispán. Messziről hirdette, hogy ő a béke angyala, egyedüli célja arra irányul, hogy az ország előtt meghurcolt tisztviselőknek visszaadja amit elvett tőlük, a kenyeret és a becsületet. Egy olyan elégtételt ígért, amely rövid időn belül hivatalukba helyezte volna az ártatlanul felfüggesztett tisztviselőket, akik igazán nem voltak sohasem ugynevezett darabontok.

Erődy Sándor marostordai főjegyző a megyegyűlés nyílt parancsára megtartotta örhélyét *Vozáry* János alatt is, hogy a törvénytelen királyi biztos garázdálkodásainak útját vágja.

És mi lett a jutalma?

Felfüggesztették állásából és igazságtalanul kiverték arról a helyről, ahova a megye közbizalma állította ezt a rettentetlen Anteuszt, a hősiesség és a vakmerőség ezen tántoríthatatlan katonáját. És kiverték a többieket is, a nála névtelenebb kardforgatókat, akik bár szerényen, de szintén hősiességgel meghuzódtak az *Erődy*-lobogó alá.

De kicsavarták a vezér kezéből a lobogót. Akik kicsavarták, *Désy* Zoltán államtitkár volt és *Bethlen* István gróf. Ez a két urnak született gazdag-szegény, akik a földművelési ág érzékeny veszteségére hivatalosan feltölték magukat a közélet fórumára és kéretlenül bár, de

mindenáron reprezentálni akarták Maros-Torda vármegyét a külvilág előtt. Igen, csak a külvilág előtt, mert ide benn, ahol valójában ismerték képességüket, senki se hallgatott rájuk. És ez a mellőzés nagyon fáj nekik. Anyira fáj, hogy boszút lihegték. Véres boszút, olyan boszút, amilyenre alig volt példa.

— Az urak határozhatnak itten amit akarnak — ekként fenyegetőzött a hiúságában megsértett Bethlen István gróf — én majd megmutatom, hogy oda fenn, a miniszter megsemmisíti az önök határozatait és másképp dönt!

És azonképpen szónokolt Déry Zoltán is, az egykori darabont-főispán jelölt, aki a szomorú korszak idején Fejérváryval és Kaffkával titkos leveleket váltott és ezekben az áruló levelekben akarta elpaktálni a megye becsületét — a megye tudta nélkül.

Igen, ez a két urnak született, de itten félreismert kicsi nagyság ráült a megyére és agyon boldogította a megyei autonómiát, előzőken közreműködésével a fiatal Ugronnak, aki éppen pontosan érkezett meg a tizenkettedik órában.

A sebet, amely a vármegye életerejét évek óta bénította, a lehető legsürgősebben gyógyítani kellett. Az orvosi konzultáció eredménye Ugron Gábor, Déry Zoltán és Nagy József alispán receptje volt, az országiszerte híres paktum, a melyet később Andrássy Gyula belügyminiszter is szankcionált Wekerle Sándor pénzügyminiszter hozzájárulásával.

A paktum szövege ez volt:

1. A fegyelmi választmány dorgálással bünteti a felfüggesztett tisztviselőket.

2. Az 1901. évi XX. törvény cikk 8-ik szakasz alapján visszahelyezi őket állásaikba haladéktalanul.

3. Erődy főjegyző a visszahelyeztetés után azonnal lemond és kérni fogja első osztályú pénzügyminiszteri titkári állásra leendő kinevezését. És végül

4. Ugron Gábor főispán szavát adja, hogy a fegyelmi választmány ezen véghatározatát nem fogja megfélebbezni, ami egyszersmind azt jelenti, hogy ezen fegyelmi ítélet végérvényesnek tekintendő.

A paktum szükséges jóváhagyásának ki-
szközlése és illetőleg a béke közvetítésére maga Ugron főispán vállalkozott, aki fel is utazott Andrássy belügyminiszterhez és onnan táviratilag kérte a fegyelmi iratoknak sürgős felküldését. De nemcsak ezt tette, hanem levelet is írt. Biztató levelet Nagy József dr. alispánhoz, akinek azt írja a többek között, hogy legyenek nyugodtak a feldúlt kedélyek, mert hát a béke oly tartós vajadás után mégis csak megszületett és minden úgy fog történni, mint ahogy odahaza megbeszélték a megállapodás szerint. Vagyis a tisztviselőket Nyárády és Gál kivételével visszahelyezik állásukba és Erődy miniszteri titkári kineveztetése annyira biztos, hogy akár mindjárt is beadhatja a főjegyzői állásról való lemondását.

A fegyelmi választmány a paktum értelmében hozta meg határozatát, de ezt Ugron főispán adott szava ellenére megfélebbezte közvetlenül a jogerőre emelkedés előtt a tizenötödik napon. A belügyminiszter meg is semmisítette a választmány ítéletét, Nagy József alispánt felfüggesztette állásától és „kivételes hatalommal” ruházta fel Ugron Gábort. Olyan hatalommal, mint Fejérváryék egykor a kormány-biztosokat.

Ezek az érdekes előzményei és részben okai annak a kölcsönösen legnagyobb kiméletlenséggel vívott hadakozásnak, amely miatt Maros-Tordamegye közönsége nem tudja az országos béke áldásait élvezni.

Az autobusz Aradon.

A megérkezés.

Mit csinálnak a járművel?

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 1.

Ma délben egy órakor a város tulajdonába ment át az első automobil-omnibusz, amely Pozsonytól Aradig a saját kerekain tette meg az utat. Sűrű éljenek között rohogott végig az impozáns, könnyedjárású gépkocsi a város utcáin, amelyek eddig a nehézkes lóvasúti kocsikhoz voltak szokva. Nagy közönség várta lázas érdeklődéssel az új forgalmi eszközt, a melyről használhatóság tekintetében a legellen-tétebb hírek keringnek. Megállapíthatjuk, hogy az első benyomás, amelyet az autobusz a nézőre gyakorolt, jó volt. A hatalmas, széles kerekeken gördülő kocsi, szinte zajtalanul rohogott végig az utcák burkolatán és minden incidens nélkül futott be pihenő helyére: a tüzo-oltó laktanya szertárába. A várva várt autobusz megérkezéséről alábbi tudósításunk szól:

Verőfényes délben sok száz ember sietett biciklin, kocsin és gyalog a simándi-utól vámházhoz, hogy szemtanuja legyen az autobusz bevonulásának, amely déli tizenkét órára volt jelezve. A rend fentartására kivonul: a rendőrség is, de dolga nem igen akadt, mert az összegyűl-
lémet közönség lázas érdeklődéssel bár, de a legteljesebb rendben várta az autobusz feltűnését. A vasúti átjáró is rendkívül népes volt, bizony-
gául annak, hogy a város közönsége nem min-
dennapi érdeklődéssel viseltetett a mai esemény iránt. Fél egy óra volt, amikor a tömegben fel-
hangzott a kiáltás:

— Jön!

Az országuton hirtelen feltűnt egy gyorsan közeledő hatalmas alkotmány, az autobusz. Egy perc múlva riadó éljen hangzott fel: a gépkocsi áthaladt a vámsorompón és fokozott sebességgel folytatta útját a városba. A közönség kalaplengetéssel, harsány éljenekkel köszöntötte az automobilon ülőket, akik élénken viszonozták az üdvözlést. Tizenkét óra harmincöt perckor az autobusz a városháza elé ért. Az itt várakozó közönség szintén harsány éljenzésben tört ki. Ricker, a francia sofőr, a legutóbbi automobil világverseny második győztese fékezett és az autobusz egy szempillantás alatt megállt. A következő pillanatban a közönség körül fogta a kocsit, amelynek izléses kiállítása általános meglepetést keltett. Az autobuszon ülők egy része leszállott, csak néhányan maradtak a kocsiban. Az autobuszon Nagyváradtól Aradig a következők tettek meg az utat: Varjassy Lajos polgármester, Virágh Lajos és Schoor Lajos főmérnökök, Kosuth Pál, Avarffy Géza, ifj. Varjassy Lajos dr., Borsos Béla dr., Szathmáry Károly, Dicker igazgató, Arpád Gyula főmérnök, Cseresnyés Béla dr. nagyvárad aljegyző és Szegfű Rudolf. Békéscsabán Vilim István gazdasági in-
éző és Áchim Gusztáv főmérnök szálltak fel a gépkocsira. Lócs Rezső tanácsnok, Gutzáhr Mihály és neje Szentleányfalván várták be az autobuszt.

A gépkocsi néhány perc múlva ismét megindult, hogy próbautat tegyen a városban. A kocsi, amely zsufolásig megállt meghívott és hivatali vendégekkel, nagy sebességgel haladt végig az Andrássy és a Szabadság tereken és innen a Deák Ferenc- és Salac utcákra át ismét visszatért az Andrássy térre, hol a Központi Szálloda előtt állott meg. A próbaut közben kellemetlen incidens történt.

A Szabadság-téren a Münz-féle házra és

az illemhelyre erősített villanyvezeték majdnem leütötte az autobusz tetőzetén, az ugynevezett imperiálon álló Greén Nándor tb. főkapitányt, Cseresnyés Béla dr. nagyvárad aljegyzőt és Nagy Orbán drt. Ha idejekorán le nem hajolnak, egy komoly szerencsétlenség történhetett volna. Nagy Orbán drt. meg is ütötte a sodrony, de szerencsére csak egy kis horzsolást ejtett az orrán.

Az autobusz a Központi Szállodától néhány perc múlva újból megindult és még egy próba utat tett, azután pedig a tüzo-oltó laktanya szertárában helyezték el. Egy órakor társas ebéd volt a Központi Szálloda éttermében, amelyen azonban csak kevesen vettek részt.

Az autobusz tegnap délután Nagyváradon vesztegelt. Ide délután három órakor érkezett meg. Nagyvárad előkelőségei közül többen nyomban felültek a gépkocsira, amely a város-majorba rohogott, ahol megtisztították. A nagyvárad próbaut valószínűleg eredményes lesz a Westinghouse-gyár számára. Nem lehetetlen ugyanis, hogy Nagyvárad és a várostól hét kilométernyire fekvő Püspök- és Felix-fürdők között autobusz közlekedést fognak létesíteni, amely már a jövő tavasszal megindul. Az eredeti terv szerint ugyan Hankovits Ferenc dr. és Tóth Gerenc dr. vállalkozók villamos járatot akartak a város és a fürdők között létesíteni, ez azonban a nagyvárad villamos vasutársaság tiltakozása folytán egyelőre nem létesülhet. Az autobusz behozatalát azonban mi sem akadályozhatja, miért is nagyon valószínű, hogy Arad után Nagyvárad lesz a második város, amelyben a forgalom egy részét autobusz bonyolítja le. Nemkülömben komolyan foglal-
koznak az autobusz járat létesítésével Békéscsabán is, amely Szarvas és Békéscsaba között járna. Mint értesülünk, a békéscsabaiak azzal a kérelemmel fognak Aradvárosához fordulni, hogy próbaut céljából engedje át nekik egy napra az autobuszt.

Az autobusz Nagyváradról ma reggel háromnegyed kilenckor indult el és Nagyszalontán és Kisjenőn át érkezett Aradra. A gépkocsi a 113 kilométernyi utat óránként átlag harminc kilométernyi sebességgel tette meg, de ment negyvenöt kilométernyi sebességgel is. A társaság utközben Nagyszalontán egy félórát pihenőt tartott.

Holnap délelőtt az autobuszon a közlekedési bizottság tagjai újabb próbautat tesznek Ujaradra.

Az automobil omnibusz nyomban megérkezése után átment a város tulajdonába. A további hét autobusz azonban aligha fog egy-két hónapon belül elkészülni, mivel a felsővázak még meg sincsenek rendelve. A közlekedési bizottság holnap délelőtt az autobusz ügyében ülést tart, amelyen határozni fog a fellet, hogy az ezután készitendő automobilon imperiállal (felső ülésekkel) legyenek e ellátva, vagy sem és hogy a felső váz ép oly magas legyen-e mint az első automobilé. A Westinghouse-gyár tárgyalásokat folytat az aradi vaggongyárral, a felsővázaknak Aradon való elkészítése iránt, hír szerint azonban a felső vázakat Angliában fogják megrendelni.

Ma az első automobil megérkezése után felmerült az a kérdés, hogy amíg a többi automobil-omnibusz elkészül, mi történjék az első autobusszal. Általános az a nézet, hogy kár volna ezt a kocsit használatlanul pihentetni, mivel egy a közönség, mint a város pénztárának szempontjából kitűnő szolgálatokat tehetne, például az Arad-gáji forgalom lebonyolítása körül.

Az aradi közöskonyha.

Az alakuló közgyűlés.

90 tag.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 1.

Annak az akciónak, amelyhez az *Aradi Közlöny* adta meg az első impulzust, az aradi közöskonyha létesítésére irányuló akciónak végleges sikere immár biztosítva van. Október 5-én hivatalosan is megalakul a közöskonyha, amely hivatalosan is megalkotja a piac és cselédmizériák ellen megvédeni a közönséget s tekintélyes könnyedséget szerezni a nehéz megélhetési viszonyokkal küzdő kisembereknek. Az aradi tisztviselőkör fáradhatatlan és eredményes munkássága, amely a közöskonyhát létrehozta, különösen a kisebb fizetésű tisztviselők érdekeit szolgálta, még pedig remélhetőleg teljes sikerrel.

Az alakulandó közöskonyha ügye gyors léptekkel haladt előre. A szeptember 28-án ki küldött végrehajtó bizottság serényen dolgozik s már a vasárnap és hétfőn tartott két napos tanácskozásán végleg letárgyalta az aradi tisztviselőkör tervezete nyomán előterjesztett alapszabályokat és konyhakezelési szabályzatot és a tagok érdekében módosította.

Az alapszabályokat és konyhakezelési szabályzatot a végrehajtó bizottság kinyomatja s még az október 5-iki közgyűlés előtt minden jelentkezőnek s érdeklődőnek megküldi. Október 3-án még egy ülést tart a végrehajtó bizottság, melyen a tisztkart jelöli s előterjesztést tesz a gazda és konyha személyzetet illetően.

A belépési nyilatkozatok már az október 5-iki közgyűlésen aláírhatók lesznek, de levélben is lehet jelentkezni.

Kéri is a bizottság a belépni óhajtókat, hogy a mennyiben az okt. 5-én a városháza kistermében megtartandó közgyűlésen meg nem jelenhetnek, belépési szándékukat írásban a végrehajtó bizottság elnökével, Botka István p. ü. titkárral közölni sziveskedjenek, nehogy az egy vagy két konyha felállításának kérdése miatt az ügy esetleg késedelmet szenvedjen.

A jelentkezők számából következőleg valószínűleg 2 konyha felállítása lesz szükséges, természetesen oly helyen, hol azok a tagoknak minél könnyebben hozzáférhetőek lesznek.

Az egyik konyha valószínűleg a Ferenc-tér vagy Kossuth Lajos-utca s Batthyány-utcai sarok körül, a másik a Thököly-tér táján lesz.

A bizottság kéri a közönséget, hogy jegyzőseiket mielőtt tegyék meg, hogy már eleve tájékozva lehessen a jelentkezők számáról s ahhoz képest már eleve is tárgyalhasson a szállítókkal, a helyiségek miatt stb. s hogy így a konyhák mielőbbi üzembe helyeztetése annál inkább biztosítva legyen.

A gazdai és szakácsnői állásokra jelentkezéseket már most elfogad a végrehajtó bizottság elnöke.

A két napos ülésen jelen volt Botka István elnök, ifj. Schweigert Péter az aradi tisztviselői kör titkára mint előadó, Miskovits István és Székely Károly mint jegyzők, Embey Gyula dr., Boros Vida, Rabiczey Ferenc, Kohányi Róbert, Eber Nándor dr., Bettelheim Adolf bizottsági tagok s Palotay Antal reális-kolai tanár.

Az október 5-iki közgyűlésre külön meghívók adatnak ki.

A közöskonyha ügyében Botka István, a végrehajtóbizottság agilis elnöke, aki az eszme megvalósítása körül kiváló érdemeket szerzett, a következő felhívást bocsátotta ki:

Az „Aradi első közöskonyha önszegélyző társaság” alapszabályait és kezelési szabályzatát a végrehajtóbizottság megfeszített munka kifejtésével kidolgozta és már nyomdába adta, csak hogy a közöskonyha f. év november hó elsején az eddig már mintegy 80—90 jelentkező tag rendelkezésére bocsájthassa.

A közgyűlés f. évi október hó 5-én (szombaton) délután 6 órakor a városháza kistermében fog megtartatni, melynek feladata lesz az alapszabályok és kezelési szabályzat elfogadása, illetve végleges megállapítása; a közöskonyha megalakulásának kimondása és a tisztkar megválasztása. Ez alkalommal fognak a kötelező belépési nyilatkozatok is aláírni és az elnökségnek beadatni. A meghívók már nyomás alatt állanak és kellő időben a szabályokkal együtt posta útján szétküldetnek.

A végrehajtó bizottság tagjait f. év és hó 3-án (csütörtökön) délután 5 órakor a reáliskola igazgatói termében való szíves megjelensére utolsó tanácskozás céljából ezuttal is felkérem.

Botka István,
a végrehajtó bizottság elnöke.

Vadember az aradi gyermekmenhelyen.

Hany Istók utódja.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 1.

Jószai Mór csodás regényének, a *Névtelen várnak* egyik alakja a vízember, Hany Istók, aki egész életét a vízben tölti s lassanként emberformájú állattá süllyed. Hany Istók létezése különben nem legenda: könyveket írtak a csodaemberről, akinek most méltó utódja akadt egy 10—12 esztendőes aradmegyei gyermekben.

Nemrégiben megírtuk, hogy a vármegye hivatalos lapja egy körözüvnyt közölt, amelyben a kis vadember szökéséről adott számot. Pár héttel ezelőtt ugyanis Dáznán megfogtak egy 10—12 esztendősnék látszó gyermeket, aki azzal kellett feltűnést, hogy jobb ügyhöz méltó buzgalommal tépte az akácfák leveleit s azután jóízűen elfogyasztotta a zöld eledelt. Akkor kiderült, hogy a gyerek nem tud beszélni, noha nem néma, mert amit elmondanak eőtte, azt rögtön egész érthetően utána mondja az embernek. Próbáltak vele mindenféle nyelven beszélni, a gyermek azonban nem adott feleletet, hanem csak bambán ismételte a kérdéseket. Ha erősen ránéztek, félősen a vállá közé huzta a fejét s egyebekben egész állatiasan viselkedett. Négykézláb mászott, illetve futott s erősebb hangok hallatára megriadt állatként igyekezett menekülni. Hogy ki a gyermek apja, hová való, milyen nyelven beszélnek övéi, nem lehetett megtudni, egyáltalában egyetlen közelebbi adatot sem tudtak a gyermek kilétéről kideríteni.

A kis vadember egy őrizetlen pillanatban megugrott. Így került a körözés a megye hivatalos lapjába.

A napokban azután Csákován sikerült elfogni a megszökött fiút. Ott is akácfalevél bekebelezéssel foglalkozott, ami érthető feltűnést keltett a járókelők között. Mivel pedig a gyerek a hozzáintézett kérdésekre nem válaszolt, csak ismételte a kérdést, lefűlelték és bevitték a község házára. Ott, amint egy pillanatig magára maradt, átvette magát a kerítésen és futásnak eredt. Alig birták utolérni.

A gyermeket ezután beszállították az aradi gyermekmenhelyre, ahol külön szobába kvártélyozták be a különös vendéget, nehogy a többi lakókban valami kárt tegyen. Hany Istók utódja egész nap a szoba egyik sarkában kuperog és a madarak csicseregését utánozza. Ha azonban valaki belép a szobába, rögtön elhallgat. Mihegyt észreveszi, hogy az ajtó nyílik, ki akar

szökni s minden igyekezte arra irányul, hogy megszökhessék.

A gyermeket egyideig megfigyelés alatt tartják s legközelebb fel fogják szállítani valamelyik fővárosi elmeorvosintézetbe, annak megállapítása céljából, hogy hülye-e vagy pedig csak éleviszonyai folytán vadult el annyira, hogy egész kivetkőzött emberi voltából.

X. asszony.

Aki megállítja a gyorsvonatot.

Rejtelmes kaland.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 1.

Homályos és rejtélyes ügy foglalkoztatja most *Ujszász* lakosságát, mely egy érdekes regény homályába akar világosságot deríteni. Az ügy, melyről alább részletesen tudósítunk, már magábanvéve is érdekes, de sokkal érdekesebbé és rejtélyesebbé teszi az a körülmény, hogy szereplői teljesen ismeretlenek. A regénynek eddig egyetlen szereplője ismeretes, a budapest—aradi gyorsvonat, melyen a küönös eset lejátészódott.

Az ujszászi állomáson vasárnap délelőtt egy feltűnően elegáns öltözkű fiatalember szállott fel az aradi gyorsvonatra. Az étkező kocsiban foglalt helyet és villásreggelit rendelt. A pincér elhozta a villásreggelit és a fiatal ember látható izgatottsággal fogott annak elfogyasztásához.

A vonat azonban alig haladt az állomástól három kilométernyire, mikor a nyílt pályán hirtelen megállt. Az utasok rémülten ugráltak le a kocsikból és a mozdony felé siettek, hogy a megállás oka iránt érdeklődjenek.

Az utasok legnagyobb meglepetésére mondta el a gépész, hogy a sínek között egy fátyolos hölgy áll nyugodtan, mozdulatlanul. A vonat már néhány száz lépéssrel sípolással figyelmeztette a sínek között álló nőt, ki azonban a hosszús sípolásra sem mozdult helyéből. A vonatvezető ekkor kénytelen keletlen fékezni kezdett és néhány lépésnyire a nő előtt sikerült a vonatot megállítani.

Mialatt a vonatvezető a kalandot mesélte, a fátyolos nő eltűnt. Rövid keresés után az étkező kocsiban találták meg, amint hevesen vitatkozott az ujszászi elegáns fiatalemberrel.

— Nem engedem! — hangoztatta a rejtélyes hölgy.

— Elvégeztetett — volt az elegáns férfi válasza.

A vitatkozásnak a vasut alkalmazottai vettek véget. A nő kérte őket, hogy mentsék meg az utasok kíváncsiságától. A vasutasok készséggel tettek eleget a kérésnek és négy szemközt jegyzőkönyvet vettek fel a rejtélyes nővel, kinek kilétéről eddig misem került a nyilvánosság elé.

EGYESÜLETI ELET.

Az országos székelygyűlés.

Arad, október 1.

Az aradi székely otthon két napos ünnepségének első és legfőbb aktusa lesz az a díszközgyűlés, amelyet a városháza dísztermében tartanak meg 5-én; szombaton délután fél négy órakor.

Erre a közgyűlésre első sorban azokat bocsátják be, akiknek kongresszusi jelvényük van. E jelvényeket Jakabffy István Andrássytéri üzletében (Minorita-palota) találhatják az aradiak, az idegeneknek pedig a megérkezés alkalmával mindjárt a perronon adják át. A

karzatot kizárólag a hölgyek részére tartják fenn. Külön karzat jegyeket nem bocsátanak ki.

A diszközgyűlés tárgysorozata a következő:

1. 1907. évi október hó 5-én délután 3/4 órakor gyülekezés a városháza disztermében.

2. Elnöki megnyitó. Pár szóban tartja: Bedő Árpád dr., az otthon elnöke.

3. Egyesületek, testületek, kiküldött képviselők igazolása.

4. Üdvözlő beszéd. Tartja: Barabás Béla dr., az országos függetlenségi és 48-as párt alnöke, az otthon rendes tagja.

5. A határőrvidéki rendszer hatása a székelység mai kulturájára. Előadja: Sándor József, az E. M. K. E. t. alnöke és főtitkára.

6. Földbirtok politika az erdélyi részeken. Alapvető diszbeszéd. Tartja: Sebess Dénes dr. igazságügyi miniszteri tanácsos, mint a székelység kirendeltség központi ügyosztályának vezetője.

7. a gör. kel. vallás és a székelység. Felolvasás. Tartja: Ferenczy Géza dr., a nagyjait kerület orsz. képviselője.

8. A nemzetiségi bankok ellen. Ertekezés. Tartja: Gallovich Jenő, a D. M. K. E. főtitkára.

9. Zakariás János dr. a kovásznai kerület országgyűlési képviselőjének indítványa a veszélyeztetett vidékeken fennálló középiskolákban a környéken élő állami alkalmazottak és a szétszórta élő magyarság gyermekei kiképzése tárgyában, a kormányhoz való felírás és a közművelődési és más magyar egyesületek megkeresése iránt.

10. Indítványok.

Közgyűlés után a színházba vonulnak a székelység, hol diszleadásban adják: *Bukow a székelység hóhéra* című történelmi színművet. Előadás után a Panonia vendéglőben a sepsiszentgyörgyi székelység cigányzenekar játéka mellett tartják az ismerkedési estélyt.

(*) A Petőfi-önképzőkör alakuló ülése. Az aradi királyi főgimnázium „Petőfi-önképzőkör” e ez id-ii alakuló ülését szeptember hó 22-én délelőtt 10 órakor tartotta. Megválasztották az 1907-1908. évre a tisztikart. A tisztviselők a következők: Vezető tanár: Nagy István. Elnökök: Balogh Ernő. Főjegyző: Simon Béla. Pénztáros: Major Rezső VIII. osztályu tanuló. Alnökök: Csaplovics Zoltán. Aljegyző: Kara István. Ellenőr: Hirsch János VII. osztályu tanuló. A bíráló bizottság tagjai a VIII. osztályból: Farkas András, Marky Agoston és Szell Aladár; a VII. osztályból pedig Homonnay Andor, Schanzen Béla és Zádor Jenő.

A giliszta, mint botrányhős.

A vízvezeték szennyese.

Mi volt az ivóvizben?

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 1.

Az aradi vízvezetéknek szennyese van. Arad sz. kir. város közegészségügyének történetébe az aradi vízvezeték jóvoltából beírta nevét a hengeres fonalféreg, köznyelven giliszta, a sokat emlegetett közegészségügy nagyobb dicőségére. Az aradi vízvezeték újabbán giliszta-val súrti és teszi zamatosabbá az ivóvizet. A vízvezeteki vízben gilisztát találtak, ez a tény. Oka és következménye még ismeretlen. A hatóságnak azonban kiválóan fontos kötelessége, hogy a veszedelmes jelenség okát keresse és azt megtalálva, megszüntetéséről haladéktalanul gondoskodjék.

Az esetről alábbi tudósításunk számol be részletesen:

A Heim Domokos-utca 1 sz. házában van Gross Ferenc mosóintézte. A mosóintézet aránylag elég nagy vízfogyasztó s így ott nem is szokták a vízvezeték vizet vizsgálatni.

De még ilyen körülmények közt is fel-

kor jobban szemügyre vették a mozgó valamit, látták, hogy az a giliszták diszpéldánya, egy jól fejlett, 30-35 centiméter hosszú hengeres fonalféreg, mákszem nagyságu barnás-fekete fejjel. A különös leletnek gyorsan híre ment és a gilisztának csakhamar sok bámulója akadt és a nagy csoportból nem a legdicőségbb hangok hallatszottak a vízvezetékéről.

A gilisztát azután Brucker Sámuel ház-mester vette pártfogásába és az ő közvetítésével a kulturbűnjel most már a rendőrségen várja jövő sorsát. Az eddigi megállapítás szerint a giliszta hengeres fonalféreg (strongylus aquaticus), mely rendszerint iszapos vízben él és fejlődik.

Ezek a giliszták általában nem ártalmasak az egészségre, de vannak közöttük olyanok is, melyek májgyuladást okoznak. A további vizsgálat van hivatva megállapítani, vajjon az aradi vízvezeték gilisztája veszedelmes-e?

A rendőrségen azonnal megindították a nyomozást a giliszta eredete iránt. Holnap délután Hecht Arnold dr. kerületi orvos és Moldován Ödön rendőrhadnagy a viztoronyban tartanak vizsgálatot.

76.

A pótlódó emelkedése.

A jövő évi költségvetés.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 1.

Ma foglalkozott a jövő évi költségvetési előirányzat tervezetével Arad város tanácsa. A tervezet meglehetősen sivár képet nyújt a város pénzügyi helyzetéről. Kiténik belőle, hogy az amugy is horribilis pótlódó a jövő évben nemcsak, hogy nem fog csökkenni, hanem valószínűleg több mint négy százalékkal nagyobb lesz. A tanács csupán négy százalék emelkedést kontemplál ugyan, de a múltból tudjuk már, hogy a tárgyalások folyamán a pótlódó percentjei sohasem szoktak csökkenni, sőt leginkább emelkednek. Ha ezen az uton haladunk tovább, ugy két-három éven belül száz percentes pótlódóra lehetünk elkészülve.

A költségvetési tervezetben a főbb tételek a következők:

Közigazgatás és önkormányzat: bevétel 105,260 korona; kiadás 366,847 korona. Közrendészet és közbiztonság: bevétel 18,950 korona; kiadás 270,616 korona. Közegészségügy: bevétel 47,260 korona; kiadás 78,179 korona. Szegényügy: bevétel 10,850 korona; kiadás 133,962 korona. Tanügy: bevétel 85,118 korona; kiadás 343,105 korona. Városi adósságok törlesztése: bevétel 71,980 korona; kiadás 164,054 korona. Művelődés: bevétel 247,531 korona; kiadás 59,679 korona. Katonai: bevétel 600 korona; kiadás 17,340 korona. Közművelődés: kiadás 19,079 korona. Vallásügy: kiadás 19,994 korona. Közvagyon gazdaság: bevétel 14,938 korona; kiadás 133,320 korona.

Mint a számadatokból látható, főleg a szegényügyi és az iskolaügyi kiadások emelkedtek tetemesen. Az összes kiadások a számítás szerint 1.878,000 K.-t tesznek majd ki. Ebből az összegből nem kevesebb, mint 737,000 korona fedezetlen, ami 76 százalék pótlódót jelent. Kélelyi János főszámvevő a pótlódót 80 százalékra kontemplálta, a tanács azonban négy százalékkal redukálta ezt a súlyos számot.

A főszámvevő vízdiak címén 15.000 ko-

tételt azonban a tanács azon az alapon, hogy a vízművek ez év november 1-én a város tulajdonába mennek át és így a városnak vízre kiadása nem lesz, törölte.

A tanács előtt egy egész halmaz kérvény feküdt, amelyekben a tisztviselők fizetésjavításért folyamodnak. A tisztviselők kérelme sok tekintetben jogosult, aminek igazságát a tanács is elismeri, de a város súlyos pénzügyi viszonyaira való tekintettel, a kérelmet nem tartja teljesíthetőnek. Am, hogy mégis segítsen a tisztviselők szorult helyzetén, elhatározta a tanács, hogy olyan javaslatot fog a hármas bizottság, illetve a törvényhatósági bizottság elé terjeszteni, hogy a tisztviselők drágasági pótlékot kapjanak, amely a város különböző alapjaiból felveendő kölcsön útján volna fedezhető.

Addig is, amíg a pénzügyi viszonyok megjavulnak, ilyen módon óhajtja a tanács a tisztviselőket támogatni. A város anyagi helyzetének jobbra fordultát az 1910 ik évtől reméli a tanács, amikor teljesíthető lesz a tisztviselők jogos kérelme.

A költségvetési előirányzat tervezete ezutal uj köntösben jelenik meg. Kélelyi János főszámvevő ugyanis i. en helyesen, szakítva az eddigi rendszerrel, a tervezetet az egyes gazdasági és üzemágak szerint készítette el, ami által a tervezet sokkal tisztább képet nyújt, mint az eddigi költségvetési előirányzatok.

A hármas bizottság: a jogügyi és a pénzügyi bizottság, továbbá a gazdasági szék, csütörtökön ül össze, hogy a költségvetési tervezet teteleit megvitassa.

TÁVIRATOK.

A szebasztopolí forrongás.

Szebasztopol, október 1. A kikötőt a Litovszki ezred katonái őrzik. A felkelők az állami bankot akarták megátadni, ami azonban nem sikerült. A hajóraj nyugodt.

A házszabályrevízió.

Justh Gyula nyilatkozik.

„Nem tudok róla.”

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, október 1.

Akármiilyen cinikus tréfának tetszett is az első pillanatban, amikor híre kelt, ugy látszik, a koalícióban csakugyan komolyan foglalkoznak a házszabályrevízió tervével. Nagy Emil függetlenségi képviselő erről a napokban nagyobb társaságon így nyilatkozott:

— Már csak azt szeretném tudni, miért ne csináljuk meg a házszabályrevíziót? A többség mindig ura a Ház akaratának, pedig mi csak vagyunk a többség!

— Tisza István épp így gondolkodott s elsöpörté a függetlenségi párt! — vetette oda valaki.

— A politikában nem éri az embert a következetesség! Tiszának nem sikerült a dolog, hát megbukott. Nekünk sikerülni fog, tehát meg kell csinálni. A politikában a siker a döntő kritérium.

— Edes istenem, — válaszolták neki — függetlenségi képviselő beszél így? Hát csoda akkor, hogy az ország egyre inkább elfordul ettől a párttól?

— Az ország nem fordulhat el, mert éppen az ország érdekeit védjük. S erre jogunk van, mert a nemzeti akarat juttatott minket többségre.

... Így beszél a függetlenségi párt, amelynek tradíciói tudvalevőleg egészen mást taní-

körülmények között biztosra vehetni, hogy a kormány csakugyan előáll a házszabályok módosítására vonatkozó indítvánnyal. Hanem, hogy mi lesz ennek a reakciós kísérletnek a vége, azt csakugyan nem láthatni előre. Siker semmi esetre!

Ma már olyan oldalról, — ahol a kormány tudta és kívánsága nélkül nem cselekesznek semmit, szintén megerősítik a hirt, hogy küszöbön a házszabályrevízió. Állítólag csak három változtatásról van szó. Az egyik csak a klotür: száz vagy több képviselő kívánságára egyszerű szavazás útján bezárják a vitát. A második intézkedés a Ház üléseinek meghosszabbításáról szól. Szóval ugyanaz a terv, a mely miatt a függetlenségi párt nem is olyan nagyon régen országos botrányt csinált, s most Kosuthék akarják megcsinálni. A harmadik intézkedés volna az elnöki hatáskör kitérítése, vagyis a házszabály kétszázötvenötödik szakaszának akképen való kiegészítése, hogy az elnöknek jogában legyen a renitens képviselőt az ülésből kizárni, vagy eltávolítani. Erről a mai házszabály nem intézkedik s az elnöknek semmi joga sincsen a vele szembezálló engedetlenkedő képviselővel szemközt. Ime, a terv. Az utolsó pont ellen senkinek sincs különös kifogása bár ez is kétségtelenül veszedelmessé válhat egyszer. De az első kettő egyértelmű a szólásszabadság elvének elárulásával.

Egy újságíró ma kérdést intézett Justh Gyulához, hogy tud-e a házszabályok állítólag tervbe vett revíziójáról? Justh Gyula felhatalmazta az újságírót annak a kijelentésére, hogy a házszabályrevízióról mitsem tud.

Párisi divatlevél.

(A párisi nő. — A színek divatja. — A japán szabás az uralkodó. — Filet-blousok. — Az őszi costume-ök. — Kalapok — Az antik utánzatok. — Pár szó a párisi üzletekről.)

Arad, október 1.

Két hét alatt, a mennyi időt főként a nő divat tanulmányozására Párisban töltöttem, nehéz biztos mértéket, határozott kereteket venni arról, hogy mik ez idő szerint Párisban a hölgyek divatjának kiemelkedő sajátossága. A mellett az ideai divat nem is mondható annyira egységesnek, egy irányúnak, mint máskor.

Az idegen tetszését első pillanatra természetesen az nyeri meg, hogy a színházban, a Bois ban, a boulevardokon az ember alig lát két nőt, a kiknek mindenben egyforma szabásu, vagy díszítésű ruhájuk lenne. A párisi nőnek az a vágya, hogy társai közül kiemelkedjen, lehetőleg egyedül álló legyen, fejleszti a párisi szabók izlését és leleményességét. A párisi nő ugyiszólva megköveteli szabójától, hogy az ő részére készült toilettét ne sokszorosítsa.

A ideai divatot az élénk színek jellemzik. Ennyire tarka és ily gazdag díszítésű ruhákra a legrégibb párisi divatcégek is alig emlékeznek. Szabásra és színre nézve többnyire a japán stílust kedvelik. Alig lehet ruhát látni vagy csak blous-t, a melyről a kimona vállak és a japán himzés hiányoznék. A rue de la Paix beli előkelő párisi cégek azért is előszeretettel üzik a japán szabást, a mely karcsubb és erősebb hölgyeknek egyformán előnyös viselet. A párisi nő a széles redőzött vállakon igen ügyesen és kedvesen alkalmazza a chinalis szalagot vagy selymet, a melyet a most nagyon fölkapott filet-széles betéttel egészítenek ki. Nem ritkán látni egészen filet blousokat, minden színben. Sőt láttam könnyebb szövét ruhákat, a melyeknek alsó része egész térdig kézi filet volt, szigorúan a szövét színében. Megemlíteni valók még az arasznyi széles csipke betétek, a melyek a tarka himzéssel egyetemben alig hiányzanak a modern ruháról.

Az őszi costume-ök mind térdig érő jaquet-facon szerint készülnek, legnagyobb részt csikos szövétből és széles, nehéz minőségű tresse-díszítéssel. A mi a divat-szint illeti, alig hiszem, hogy a mai hölgyeink a párisi nők excentricitását követnék, hanem megmaradnak a nálunk kedvelt barna, szürke és zöld színek mellett. A párisi divatszínek: első-sorban lila, még pedig kétféle árnyalatban, úgy mint: kékes lila (éveque, ugynevezett püspöki kék) és vöröses lila (monseigneur.)

Kalapokban is igen feltűnő divatot élünk. Oriási nagyságu kalapokat hordanak, bársony vagy selyem áthuzattal, vállig érő, csüngő toll-díszítéssel. Színházi köpenyekben a peluche- és csipke kabát az uralkodó. Sőt a térdig érő irrisch kabát se megy ritkaság számba.

Említésre méltók még az antik utánzatu övcsattok, gombok, galambtüök, melyek remek kivitele az utólrhetetlen párisi műipart dicséri.

Es hadd szóljak néhány szót azok számára, akik előtt a dolog még ismeretlen, a párisi üzletekről. Háromfélék ezek. Az előkelő világ üzletei, a melyeknek az a nevezetes sajátossága, hogy kirakataikba, a nálunk divó szokástól elütően, igen kevés árut tesznek ki. Természetes oka ennek, hogy az előkelő párisi nő semmi szín alatt nem vesz olyasmit, amit kirakatban látott. Ez azonfelül az üzlettulajdonos előnye, mert nincs kitéve annak, hogy modelljeit kopirozzák. Másodsorban említendők a nagy áruházak, a melyekben ugyiszólván mindent meglehet kapni, amit szem és száj kívánhat. Végül az utca, helyesebben a járda üzletei, a melyeknél az áruk nem annyira a boltban, hanem az üzlet előtti járdán, magasállványokon vannak elhelyezve és a járdán folyik a vásár. De ezek, egy üzlet-embernek impressziói, már inkább Páris leírásához tartoznak, s tulmennek egy egyszerű divat-levél keretén.

Krausz Lipót.
(Kell Manó cég.)

SPORT.

+ Postások vívótanfolyama. Az aradi posta és távirada tisztviselők sportegyesülete október hó 2 án szerdán este 8 órakor a városi sörcsarnok külön helyiségében ülést tart, melyre ez uton hívja meg tagjait. Az egyesület tagjai részére 6 havi vívótanfolyamot nyit, melynek részvételi díja havonként 3 korona. Az ülésnek tárgya a vívótanfolyam, azon minden érdeklődőt szívesen látnak.

Bóza-színház Aradon.

Nem mozi! Nem mozi!

Egy értékes ötlet.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 1.

Az aradi mozi ügye, mint ismeretes, felebezés alatt áll. Szendrey Mihály színigazgató megfélebbeate a város törvényhatósági bizottságának azt a határozatát, amelylyel Koch és Róth aradi lakosoknak mozi létesítését engedélyezte. Szendrey felebbezése, mely nemrégiben érkezett a városhoz, mint értesülünk, már utban van a belügyminiszteriumba.

Varjassy Lajos polgármester a felebbezést nem egyszerűen terjesztette fel, hanem hozzá fűzte a maga véleményét is, amely éppenséggel nem kedvező a mozi vállalkozók kilátásaira. A polgármester szempontja nem egy ugyan a Szendrey Mihályéval, de azért ő is a közgyűlési határozat megsemmisítését véleményezi, még pedig azért mivel Koch és Róth a tanács elutasító határozatát nem felebbezték meg a belügyminiszterhez, hanem a törvényes forma megsértésével egyszerűen kérvényt adtak be a törvényhatósági bizottsághoz, a mozi engedélyezése iránt.

Varjassy Lajos ezen okból véleményezi a közgyűlési határozat megsemmisítését.

A felebbezést Varjassy Lajos ma terjesztette fel a belügyminiszterhez, aki valószínűleg rövid időn belül dönteni fog az ügyben. Amennyiben a belügyminiszter megsemmisíti a közgyűlési határozatot, a mozi sorsa attól függ, hogy milyen alapon hozza meg ebbeli döntését. Ha Szendrey Mihály indokai alapján semmisíti meg a közgyűlési határozatot, úgy a kérvényező terve dugába dől, ám ha csupán a formahiba lesz az ok a határozat megsemmisítésére, úgy még lehet kilátásuk a kérvényezőknak a mozi engedélyezésére. Persze mindkét eshetőség csak feltéves, mert nincs kizárva az sem, hogy a belügyminiszter jóváhagyja a közgyűlés határozatát.

Egyébként ma a mozi-ügy olyan fordulatot vett, amely valószínűvé teszi, hogy még abban az esetben is megszületik az első aradi mozi-színház, ha a belügyminiszter Szendrey Mihály álláspontjára helyezkednék. Ez a fordulat egy közkedvelt hűsítő itallal, a bózával van kombinálva. Hogy milyen vonatkozásban áll a bóza a mozival, az kitűnik az alábbiakból:

Koch és Róth a felebbezés folytán egyelőre nem nyithatják meg a mozit és miután az sem bizonyos, hogy egyáltalán megnyithatják-e, ezért tehát más formához folyamodtak, amelynek révén már most, — be se várva a miniszter döntését — elkezdhetik a mozgófénykép előadásokat. Ez a forma rendkívül egyszerű és meg van az a jó tulajdonsága, hogy semmiféle felebbezéssel nem lehet kijátszani. A vállalkozók ugyanis az iparhatósághoz folyamodnak engedélyért, nem mozi engedélyért, hanem bózaárúsítási jogért. Be fogják jelenteni, hogy a régi színház épületében ülő és álló vendégek számára bózákat akarnak kímérni. Minthogy a bóza árusítása rendőrileg engedélyezve van, az engedélyt Kochtól és Róthtól sem lehet megtagadni. Hogy azután a vállalkozók milyen módon akarják majd népszerűsíteni a bózákat, az teljesen az ő dolguk, amelybe sem a hatóságnak, sem Szendrey Mihálynak beleszólási joga nincs. Ha például Koch és Róth úgy vélik — és mint értesülünk, úgy vélik — hogy a bóza terjesztésére, illetve a fogyasztás fokozására a legalkalmasabb a mozgófénykép előadások rendezése, úgy senki sem akadályozhatja meg őket abban, hogy a bóza fogyasztók részére ne rendezzenek he mozit. Elvégre mindenké szívesen fizet harminc-negyven fillért egy pohár bózáért, ha ennek elfogyasztása közben mozgófényképekben is gyönyörködhetnek.

Igy gondolkoznak Kochék és mint számos precedens igazolja, számításuk eléggé reális. A vendéglők egy része is annak köszönheti nagy forgalmát, hogy az italok mellett mozgófénykép előadásokat nyújt vendégeinek. Egy szóval meg volna oldva a mozi színház kérdése. Az, hogy színházukat a vállalkozók mozi helyett bózára fogják keresztelni, teljesen indifferens és egyáltalán nem csökkenté majd sem a bóza sem a mozgófényképek értékét.

TANÜGY.

(-) Beiratás. A m. kir. áll. ipari szakiskolával kapcsolatban, október 15 én nyílnak meg a kazánfűtők és stabilgépkezelők számára rendezett tanfolyamok. Ezen tanfolyamokra rendes hallgatókul felvétetnek a 18 életévet betöltött oly kovács, lakatos, géplakatos, gépkovács és rézműves iparosok, vagy ezen szakok valamelyikében foglalkozó gyári munkások, kik magyaru! írni és olvasni tudnak, jó erkölcsi bizonyítványt és ipari foglalkozásukról megfelelő okmányokat felmutatni képesek. A kazánfűtők tanfolyamára oly napszámok is felvétetnek, kik kazán mellett már alkalmazva voltak. A stabilgép-kezelői tanfolyamba lépőknek megfe-

elő bizonyítványokkal kell igazolniuk, hogy a kazánfűtők, valamint a lokomobil kezelők számára rendezett tanfolyamokat sikeresen elvégezték. A kazánfűtők 6 korona, a stabilgép kezelők 10 korona tandíjat tartanak a beiratás-
kor lefizetni. A tanfolyamok csak akkor nyílnak meg, ha mindegyikre legalább 15 hallgató jelentkezik. Beiratkozni lehet naponként 6-7 ig, a szakiskola igazgatóságánál.

(-) Iskolaszéki ülés. Aradváros iskolaszéke *Vartassy* Lajos polgármester elnöklété alatt ma délután négy órakor ülést tartott, amelyen több folyó ügyet intéztek el.

Egy giliszta viszontagságai.

Tapasztalatok a rendőrségen.

A letartóztatott drólféreg.

Arad, október 1.

Amint más helyen megemlékezünk róla, az aradi vízvezeték csapjából ma egy jól kifejlett, pompás egészségnek örvendő giliszta került napvilágra. A gilisztát két rendőr azonnal a városházára kísérte, noha a derék féreg igen erősen protestált személyes szabadságának megsértése ellen. Szerkesztőségünk kiváló házi tudósa, aki hosszabb ideig egy garniszállóban lakott, s akinek ott alkalma volt a legkülönfélébb rovarok és csuszó-mászók nyelvét tanulmányozni, rögtön felkereste a gilisztát és hosszabb beszélgetést folytatott vele. A beszélgetésről kiváló házi tudósnak a következőket jelenti:

Délután három óra volt, amikor félénken kopogtattam a giliszta ajtaján. A giliszta egy nagyobb dobozban lakik és kopogtatásomra gyorsan elibém sietett. Mikor azonban meglátta a kezemben az irónt, félrehúzta a száját és gunyos mosolylyal szólt:

— Intervju! Önök, újságírók, senkit sem hagynak békében! De ha már itt van, sziveskedjék beljebb fáradni!

A szives meghívásnak nem tettem eleget, hanem a következő kérdéssel kezdtem meg a beszélgetést:

— Hogy érzi magát, kedves mester?

— Oh kérem, — felelte ő, — aránylag egészen jól. Igaz ugyan, hogy a rendőrség basáskodása kissé kellemetlenül hatott idegeimre, de tekintettel az aradi ivóvíz gyógyhatására, megvan az a reményem, hogy kiheverem a megrázkódtatást, mihelyt visszajutok a vízbe.

— Hogy érzi magát kedves családja? — kérdeztem ezek után.

— Bizony, nem a legjobban! — sóhajtott a giliszta. Szegény apámat egyik aradi polgár egyszerűen megitta, szegény anyám pedig, ha tudta volna, dehogy szült volna engemet. Egyik testvérem rokoni meglátogatására kirándulást tett egy aradi polgár hasába, de utközben életét vesztette. Különböző elárulhatom önnek, hogy meglehetősen előkelő rokonságom van. Itt van például a valóságos belső titkos giliszta, másnéven galandféreg. En, sajnos, még nem vittem ennyire, én egyelőre csak kalandféreg vagyok.

— Mit szól a rendőrséghez? — kérdeztem tovább.

— A rendőrséghez? — kacagott fel ő. Hát kérem én csak egyszerű polgári giliszta vagyok, de mondhatom önnek, hogy ezek az emberek nem tesznek nekem. Mit követtem én el, hogy letartóztattak? Raboltam? Loptom? Nem, én egyszerűen fűrödtem. És ime, két durva rendőr bekísért, bünyjnek nevezett és hasonló súlyos sértésekkel illetett. Mondhatom önnek, uram, hogy a vízvezeték igazgatósága sokkal jobban megbecsült engem! Igaz, hogy van reményem a szabadonbocsátásra, de mit érek vele? Kint vagyok a vízből és punktum!

A giliszta megtörülte könyes szemét. En, hogy további nyilatkozatokra bírjam, elővettem zsebemből az előre elkészített gilisztaeszkölését és megkínáltam vele.

— Köszönöm, — rebegte ő. — Legyen meggyő-

zódve uram, hogy ha visszakerülök a vízbe, keresni fogom önnel az érintkezést. Én csak egyszerű drótféreg vagyok, de legalább van szívem!

A giliszta ezután barátságosan intett és elbocsajtott. Bezártam a skatulya fedelét és távozóban még csak azt hallottam, amint a giliszta felsóhajtott:

— Igazán nem értem, hogy vehetnek észre ebben a városban egy gilisztát, mikor annyi tengeri kigyóval van bajuk!

—zab.

Emléksorok.

— Egy vizivó aradi polgárnak. —

Sok ember érzi, hogy mozog benne valami. És rendszerint igazuk is van. Csak az nem tudható, hogy az a valami — nem giliszta-e?

Október 10.

A képviselőház első ülése.

Esküdjetek!

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, október 1.

Politikusok körében erősen folyik a tárgyalgatás, hogy milyen lesz a képviselőház október 10-iki ülése, melynek folyama alatt előreláthatólag hatalmas néptömeg fogja körülvenni a képviselőházat.

Justh Gyula a minap úgy nyilatkozott, hogy az első ülés nagyon rövid, legfeljebb ötperces lesz, melyen csak a következő ülés napirendjét fogják megállapítani.

Justh Gyula természetesen ezt csak így hiszi, tudni azonban nem tudhatja, hogy mi fog történni ezen az ülésen. Az elmúlt ősszel *Szemere* Miklós az első ülésen intézte sürgős interpellációját Wekerléhez a sajtó ellen. Néhány évvel ezelőtt pedig *Barabás* Béla az első őszi ülésen interpellálta és támadta erősen a Széll-kormányt a Nessi-ügyben. Akkor az első ülésen a Házban óriási vihar kerekedett, mely később elsöpörte magát a Széll-kormányt is.

A mi értesülésünk az, hogy az első ülésen, melynek hangulatára bizonyára nagy hatással lesz a páratlan nagyarányú munkabeszüntetés, *Maniu* Gyula, nemzetiségi képviselő meg fogja interpellálni a kormányt a *panádi „vérengzés“* dolgában. *Supilo* horvát képviselő pedig a horvátországi helyzet miatt fog a kormányhoz kérdést intézni. *Supilo* egyidejűleg be fogja jelenteni, hogy — miután a kormány vonakodik a horvát tartománygyűlést egybehívni — a horvát delegátusok haladéktalanul megkezdik az obstrukciót a magyar képviselőházban. A horvátok elvannak tökével arra, hogy a magyar képviselőház tanácskozásait mindjárt kezdetben megakadályozzák.

Valószínű az is, hogy *Andrássy* Gyula meg fogja magát interpelláltatni az *általános választójog* dolgában, hogy így alkalmat vegyen magának, hogy ebben a kérdésben nyilatkozzék.

A szociáldemokraták október 10-iki demonstrációja a vasuti munkások között is mozgalmat keltett, amely első sorban az eskü megtagadásában nyilatkozott meg. A mozgalom e részének már vége van. A vasuti munkások ma mindenfelé *letettek az esküt*. A budapesti pályaudvarokon a reggeli órákban folyt le az eskütétel érdekes aktsa. Rendzavarás nem történt sehhol, a munkások mindannyian felelősködtek.

Akik a jövőbe látnak.

A főváros Pithiái.

Leleplezett jósnők.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, október 1.

A fővárosban már régebb idő óta üzlik a pénzszerzés legkönnyebb módját, a jövendőmondást. A lapok apróhirdetéseivel tele vannak hirdetésekkel, amelyekben különböző „csalhatatlan jósnők“ ajánlkoznak arra, hogy belenéznek a jövőbe. És százzszámra akadnak hiszékeny, jámbor, babonás és bárgyu emberek, akik hordják a pénzt a kártyavétszőkhöz, hogy jövendőt mondjanak. A rendőrség megfigyelte ezeket a szélhámos asszonyokat és most öt jösnőt leleplezett le.

Legelőkelőbb a társaságban *Litvay* Mihályné. A Lajos-utca 8. szám alatt lakik elegáns lakásban. A jós-szoba misztikusan világított, külön helyiség. Feketére festett képek vannak félkörben elhelyezve. Középen áll egy asztal, amely előtt magas trónszerű széken foglal helyet a jövendőmondónő. Az asztalon nagy térkép van kiterítve, amely tízenkét részre oszlik, az év tízenkét hónapja szerint. A mezőkben különböző formájú férfi és női képek vannak festve. A térkép mellett két kocka áll. Az egyik fehér, a másik fekete. Mindkettőn halálfej. A fekete az özvegy asszonyok kockája, a fehér a a leányoké és a fiatal asszonyoké. Ezekkel a szerszámokkal bizonyos rejtelmességbe burkolja a jövendőmondását, amelyért hat koronát kér. Csupa előkelő ur asszony keresi fel a szélhámos nő helyiségét.

Utána következik a rangsorban *Stadler* Adolfné, született *Weisz* Róza, aki a Gyár-utca 18. szám alatt lakik fényesen berendezett lakásban. Kártyavetés alakjában beszél a könnyen hívő embereknek a jövőről. Tiszteletdíja 1 koronától 10 koronáig terjed, aszerint, hogy milyen külseje van az áldozatának. Még három jövendőmondó került a rendőrség kezébe. Ezek kisebb fajtaúak s a szegényebb osztályból szedik áldozataikat. *Berecsky* Julia a Rákóczi-utca 51. szám alatt néz a jövőbe. Külföldi jösnőnek mondja magát és kártyát vet. Amikor a rendőrség beállított lakásába, éppen muakában volt. Egy vörösvári svábember hallgatta nagy áhitattal. A jösnő nem válogatós a tiszteletdíjban. A svábnak egy kosár barackért jövendőt.

Kovács Sándor szobafestő felesége, született *Klein* Róza a Nefelets utca 5 szám alatt lakik. Azt beszéli, hogy most érkezett Romániából s ő a világ legjobb jösnője. Isteni megnyilatkozás segít a jövőbe látásban. Egy magyar államvasuti főtisztviselő felesége volt a jösnőnél, amikor a detektívek megjelentek. Az asszony védelmébe vette a jösnőt. Elbeszélte, egyszer megjósolta, hogy a fia meghal és meg is halt. Azóta bizalommal van hozzá.

Négyeli Vilmosné, született *Kis* Kati. A foglalkozása varrónő. Nem űzi a mesterségét, hanem Gyöngygyutka-utca 10. számú lakásán kártyavetéssel foglalkozik. Amikor megkérdezték, hogy miért nem folytatja tisztességes foglalkozását, ezt felelte:

— Többet hoz a kártya, mint a tű!

A rendőrség a jösnőknél lefoglalta a kártyát és a jövendőmondás szerszámait, a család asszonyok ellen pedig megindította a vizsgálólatot.

A kiegyezés.

Osztrák miniszterek Budapesten.

A reménytelen helyzet.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, október 1.

A két kormány ma újból felvette a kiegyezési tárgyalások fonalát. A miniszterelnöki palotában teljes öt órán át folytak a kiegyezési tárgyalások előtanácskozásai. Noha az előértekezlet eredménye nem szivárgott ki, a tanácskozási idő hosszúságából következtethető, hogy még számos nehezen elhárítható ellentét áll fenn a két kormány között. Magyar politikai körökben a hangulat pesszimisztikus. Maga Kossuth is sötétnek látja a helyzetet.

Távirati tudósításaink a következők:

Sötét kilátások.

Mint tegnap, ma is nagyjelentőségű megbeszéléseket folytattak a miniszterek, anélkül, hogy hivatalos minisztertanács lett volna. Nemcsak a gazdasági miniszterek, hanem Apponyi Albert is részt vett a konferenciákon, amelynek különös politikai jelentőséget ad az ő jelenléte.

E pillanatban, közvetlenül a kiegyezési tárgyalások előtt, természetesen fel sem lehet tételezni, hogy a konferenciákon egyébről is lehetett szó, mint a kiegyezésről.

Ami a tárgyalások kilátásait illeti, politikai körökben ma pesszimisztikusabban ítélik meg a helyzetet, mint az elmúlt napokban. Ez természetesen pillanatnyi impresszió és esetleg már a tárgyalások első órájában megváltozhat. De a képviselők egy része makacsul kitartott ma a pesszimista felfogás mellett. Magyarán és álláspontjuk támogatására hozzá teszik, hogy maga Kossuth Ferenc sem látja rózsásnak a helyzetet és tegnap este a klubban voltak sötétebb színezetű nyilatkozatai is.

Érdekes, hogy a rossz híreket segítenek terjeszteni a néppárton, míg az alkotmánypárt teljesen rezerváltan viselkedik.

Amíg ma délután a két miniszterelnök a politikai differenciák megbeszéléséhez kezd, a szakreferensek is összeülnek, miután a magyar szakférfiak, ma délelőtt is tanácskozva, teljesen előkészítették az anyagot. E tárgyalásokat magyar részről Sztterényi államtitkár vezeti, aki ma visszaérkezett a fővárosba, egy hélig tartott szabadságáról.

Az osztrákok a fővárosban.

Az osztrák miniszterek ma délután 4 óra 50 perckor érkeztek meg Budapestre. Megjötték Beck báró miniszterelnök, Sieghart osztálytanácsos, Koritovsky pénzügyminiszter, Auersperg földmívelésügyi és Derschatta vasutügyi miniszterek. A többiek csak holnap érkeznek.

A miniszterek az Angol királynő szalldóba szálltak, ahol Wekerle megbízásából Popovics államtitkár felkereste Beck osztrák miniszterelnököt, akivel együtt a miniszterelnöki palotába hajtatott. Itt Wekerle, Kossuth és Darányi fogadták Becket. Darányi később eltávozott s a bevezető tanácskozáson csupán Wekerle, Kossuth és az osztrák miniszterelnök vettek részt.

A mai tárgyalások.

A miniszterelnöki palotában ma délután három órától esti nyolc óráig folytak a kiegyezési tárgyalások előtanácskozásai, amelyen Kossuth, Apponyi és Darányi miniszterek, továbbá Sztterényi és Popovics államtitkárok is részt vettek. Az érdelemes tárgyalások holnap délelőtt kezdődnek.

Wekerle miniszterelnök az osztrák miniszterek és szakelődök tiszteletére holnap ebédet ad.

Mint jelentik, a mai előértekezletet tulajdonképpen nem is voltak előértekezletek, amennyiben azonnal az anyag tárgyalására tértek át. Először a két miniszterelnök tanácskozott háromtól öt óráig, azután pedig a szakminiszterek. Az eredményt természetesen titokban tartják, de mint magyar oldalról beszélik, a mai öt óras tárgyaláson az eddigi ellentétek legnagyobb részét sikerült elsimitani és remélik, hogy a kvóta és az annabergi kapcsolat kérdését is sikerül kedvezően elintézní. A legnagyobb nehézséget természetesen a bankkérdés okozza és ha Ausztria nem változtatja meg eddigi álláspontját, úgy aligha jön létre a kiegyezés.

A tárgyalásokon a magyar kormány eddig a legnagyobb ellentállást mutatta. A kormány tagjai ugyanis, azon mozgalom hatása alatt, amely politikai körökben, de különösen a függetlenségi párt többségében az önálló magyar bank kérdésében indult, igyekeznek tervüket keresztül vinni. Ha a bankkérdésben sikerül megegyezésre jutniok, úgy a kiegyezés a legrövidebb idő alatt meglesz.

HIREK.

— **Osztrák vasutasok passzív rezisztenciája.** Bécsből táviratozzák: A déli vasutak vonalain ma megkezdték a passzív rezisztenciát. Proklamálták még a passzív rezisztenciát a magyar államvasutak és a Nord-West-Bahn vonalain is. A vasutasok bizalmi férfiai az éj folyamán bejárták a vonalakat, hogy informálják az alkalmazottakat. A passzív-rezisztencia már is érezteti hatását: a vonatok, különösen a határállomásokon, késve érkeznek, a műhelyekben pedig szünetel a munka. A passzív-rezisztenciában eddig 70.000 munkás vesz részt.

— **Az ország lutheránusai Aradon.** A Luther irodalmi társaság és az evangélikus egyházi egyetemes gyámintézet most tartotta Győrött ezidei közgyűlését. A közgyűlésen a gyámintézet elnökévé egyhangulag Láng Lajos alelnököt választották meg. Az aradi gyűlekezetet a közgyűlésen Frint Lajos ág. h. ev. lelkész képviselte, aki jövő évi közgyűlésre Aradra hívta meg a Luther irodalmi társaságot és a gyámintézetet. A közgyűlés a meghívást kiadta a lelkésznek. Az Aradi Közlöny egy munkatársa beszélgetést folytatott Gyuráts Ferenc evangélikus püspökkel, aki a jövő évi közgyűlésről a következőket mondta:

— Több helyről kaptunk meghívást. Az elnökség még nem döntött, de valószínű, hogy jövőre Aradon ünnepelnek a magyar ág. h. evangélikusok. Látogatásunkkal meg akarjuk erősíteni a kis aradi gyűlekezetet.

— **A szász király újra megnősül.** Mint egy drezdai távirat jelenti, Friyves Agost szász király, Lujza toscánai hercegnőnek, Montignoso grófnőnek, helyesebben Tosel-

linének elvált ura újra nősül és egy orosz királyi hercegnőt készül elvenni. Már történtek is lépések a Vatikánban, hogy a pápa fontos államérdekre való tekintetből bontsa fel a régebbi házasságot és adjon engedélyt újabb házasságra.

— **Dalosok az aradi gyászünnepeken.** A nemzeti ünnepségeket rendező bizottság a következő felhívást teszi közzé: Tisztelettel kérem mindazon urakat, kik valamelyik helybeli dalárda működő tagjai és az október 6-iki nemzeti ünnepélyen az egyesült aradi daloskörök hazafias énekeiben résztvesznek, a ma, október hó 2-án este nyolc órakor a Weitzer János utcai polgári fiúiskola tornatermében tartandó összpöbára eljönni sziveskedjenek. Az elnökség.

— **Buknak az önkéntesek.** Szegedi tudósítónk jelenti: Tegnapelőtt volt Temesvárott az önkéntesek vizsgája. A vizgálóbizottság elnöke Rapás vezérőrnagy vlt. A vizsgán a szegedi, debreceni, fehértemplomi és temesvári önkéntesek vizgáztak. Míg a fehértemplomi és temesvári önkéntesek közül csak öten buktak meg, az 51 debreceni fiúból 21-et, a szegedi 52 önkéntes közül 22-öt buktattak meg. akiknek legnagyobb része jogász. A vizsgán felszólították az önkénteseket, hogy feleljenek németül. Ezek azonban éltek azzal a jogukkal, hogy magyarul felelhessenek. Jól is feleltek minden tárgyból, de végül az ügyviteli nyelvtanból kérdezték őket, amely német nyelvű tárgy s megbuktak, mert ebből nem jól feleltek. A szegedi 22 megbukott önkéntes közül hetet még egy évi szolgálatra utasítottak. Ma kellett volna a vizsga eredményét napiparancsban kihirdetni a 46. gyalogezred kaszárnyájában. Napiparancs helyett azonban, tekintettel az izgatottságra, minden önkéntessel külön külön közölték vizsgája eredményét.

— **Caruso az operaházban.** Budapestről táviratozzák: Ma délelőtt tíz órakor Caruso megjelent az Operában és részt vett az „Aida” főpróbáján. A nézőtérre, melyet ez alkalomból teljesen kivilágítottak, csak néhány előkelő kritikust bocsátottak. Carusot a színpadon Alszeghy Kálmán, az Opera főrendezője fogadta és néhány szóval üdvözölte. Caruso a próbán nem énekelt teljes hanggal, csak markirozott. Így is azonban, meglehetően állapítani, hogy milyen hajlékony, kellemes hangja van. A jelen voltak zajosan megtapolták.

— **Házasság.** Földes Miksa, a petrozsényi tükáreképzőtár titkára október hó 9-én vezeti oltárhoz Szüszter Mihály petrozsényi kereskedő bájos leányát, Irmát, Petrozsényban.

— **Emberszállítás Amerikába.** A soproni határrendőrség kapitánya, Parlényi Gábor átirtalig értesítette az aradi rendőrséget, hogy Fehér Gyula aradi lakos kivándorlási ügynökösödéssel foglalkozik. Az emberszállító ügynököt az aradi rendőrség megidézte. Fehér előbb mindent tagadott, míg végre beismerete, hogy a brémai Missler cégnek ügynöke. A rendőrkapitányság Fehér Gyulát 10 napi elzárásra és 200 korona pénzbüntetésre ítélte.

— **Vasuti katasztrófa.** Londonból táviratozzák: Az Edinburghból Glasgow-ba menő express-vonat ma teljes sebességgel belerohant egy előtte álló mozdonyba és úgy felborította, hogy a mozdony keresztibe feküdt a sínekre. Az expresszvonat mozdonya erősen megrongálódott és ötven utas súlyosan megsebesült. A szerencsétlenség miatt a vonalon a forgalmat rövid időre beszüntették.

— **Órült fogadás.** Jabuka temesmegyei községben több parasztagazda a reggeli órákban pálinkázott, kikhez Gyugya Nikolae, kinek kevés pénze, de annál szárazabb toroka van, csat-

lakozó t. Gyugya, hogy italhoz jusson, fogadást ajánlott, miszerint ő a vonat elé fekszik, ha neki pályánkat fizetnek. Barátai leaktarták beszélni, hanem ő csak meg maradt terve mellett és bepálinkázott állapotban a Versec felé induló vonat elé feküdt. A mozdonyvezető azonban idejekorán meglátta a vágányok között fekvő embert és megállította a vonatot. Erre lefűlelték az ipsét és átadták a csendőrségnek.

— Halálozás. Id. Draskovits Ferenc október elsején éjjel 84 éves korában elhunyt. Temetése október másodikán d. u. fél ötkor lesz az E. Választó-utca 1 sz. házból a felső temetőben. Halálát kiterjedt rokonság siratja.

— Aradiak a „Szabadtanítás“ pécsi kongresszusán. Mi d erősebben hódít az a tudat, hogy az iskolai oktatás a népműveltség számára még akkor sem volna eég, ha az iskolák mind a legjobban felelnének is meg hivatásuknak. Ennek a hódító tudatnak hatalmas megnyilatkozása lesz az a pécsi gyűlés, melyen 124 közművelődési egyesület és intézmény a magyar szellemi törekvések legkülönbözőbb irányát fogja kifejezni. Egyetemi tanárok, írók és munkásszövetkezeti tagok fognak e hó 3-tól négy napon át vitába bocsátkozni a felnőttek oktatásának anyagáról, módjairól és eszközeiről. Aradról a Kölcsey-egyesület az irányjelző kulturgyűlésen Szöllösi István tikkár fogja képviselni. Az előadók sorában is van aradi: özvegy Végecs Sándorné, a felsőbb leányiskola tanítónője a nők gazdasági szakoktatásáról fog szólni.

— Wekerle teje. Fővárosi tudósítónk táviratozza: A budapesti tej drágaságra vonatkozólag A Nap érdekes cikket közöl, amelyben elsőben is Wekerle Sándor miniszterelnöknek a drágaság elleni intézkedéseivel foglalkozik, majd pedig felemlíti, hogy maga a miniszterelnök is nagyban hozzájárult a tej-drágasághoz, amennyiben a dánosi birtokában levő teigazdaságában a tej árát literenként négy fillérrel emelte. A híradásra vonatkozólag megkérdezték Wekerle miniszterelnököt, aki kijelentette, hogy a hírből egy szó sem igaz.

— A szerelem vége. Csutak Károly aradi temetkezési vállalkozó ellen az utóbbi időben valóságos hajza indult meg. Az első vád az volt Csutak ellen, hogy Bayer Béla cinkografust sorsjegyhamisításra akarta felbérelni. Ezt a vádat azután a különböző vádak egész sora követte. Így megirták Csutakról, hogy Vargay Krisztinától és leányától, akikhez vérségi kötelék fűzi, vagyonukat kicsalta, később pedig állítólag váltót iratoit alá Vargay Krisztinával és amikor erre értéket nem kapott, Czinczár Lajos, temesvári lakos neve alatt elérvereztette Vargay butorait. Ezekhez hasonló vádak egész sora hangzott el Csutak Károly ellen, kit Vargay Krisztina, mikor tavaly márciusban Aradról elköltözött, többször meg akart zsarolni. — Egy ilyen zsaroló levél alapján azután Csutak Károly, hogy a meghurcoltatásnak útját vágja, zsarolás miatt följelentést tett az aradi ügyészségnél Vargay Krisztina ellen. Az ügyészség meg is indította az eljárást, de sokáig eredménytelenül, mert Vargay Krisztina nyomtalanul eltűnt. Az ügyészség ekkor körözö-levelet bocsátott ki ellene, de Vargay Krisztinának nyoma veszett. Néhány héttel ezelőtt sikerült Vargayt Budapesten megtalálni. Azonnal megindították ellene az eljárást és a befejezett vizsgálat alapján az aradi törvényszék vádpanácsa zsarolás miatt vád alá helyezte Vargay Krisztinát. Az érdekes ügyben már legközelebb megtartják a szenzációsnak ígérkező főtárgyalást.

— Érdekes teniszverseny. Párisból táviratozzák: A Matin washingtoni tudósítója érdekes

teniszversenyéről ad hírt, amely Roosevelt elnök lakásában a „Fehér Ház“ ban játszódott le. Az ellenfelek a londoni püspök és Roosevelt elnök voltak. E öbbi szenvedélyes tenni-zjátékos, amit Roosevelt elnök megtudva, meghívta ebédre és utána versenyre. Az eredmény eldöntetlen maradt.

— Főlépül a győri Back-malom. Emlékeztet az a borzalmas tűzkatasztrófa, mely a múlt hónap elején a győri Back-malmot elpusztította. Mint most Győrből jelentik, a Back-malom újra főlépül. A város építészeti bizottsága ma dél után tárgyalta az új, teljesen modern malom tervét és azokat néhány módosítással elfogadta.

— Tűz. Ma délután három óra tájban Kiss János asztalos mester Angyalutca 5 sz. alatti műhelyében felhalmozott gyaluforgács meggyulladt. A tűz elnarspózdását a gyorsan kivonult tűzoltóság akadályozta meg. A mentés munkáját a rendőrség részéről Tó.ök Lajos vezette.

— Kinevezés. A kultuszminiszter Déznar (Ditrichstein) Viktor dr-t a temesvári állami főreáliskolához helyettes tanárrá nevezte ki.

— Tanulmány-út. Weisz Hugó jóhírnevű fényképész külföldi tanulmány útjáról hazatért, műtermének vezetését személyesen ismét átvette.

— Rovarpor, bolhák, legyek, poloskák, svábok ellen leghatásosabb Vojtek és Weisznál. 201

TORVÉNYKEZÉS.

§ Az apa és leányai. Az aradi kir. törvényszék büntető tanácsa előtt irtóztatós bűnnel vádolva állt ma egy mikalakai román parasztember, Pop Györgye. Azzal vádolták, hogy megrontotta gyerekleányait, kik közül a legnagyobb sem mult el 14 éves. A büntető tanács zárt ülésben tárgyalta az ügyet és csak az ítéletet hirdette ki nyílt ülésben. Az ítélet, bizonyítékok hiányában, fölmentő volt. Az ügyész főlebezett ellene.

§ Balog György. Irhatnók, hogy Kis János vagy Nagy István. Egyre megy. A sok közül ma véletlenül Balog György vezekelt és bűnhődött az aradi járásbírószágon. Tizennyolcesztendő legény Balog György, két iskolát járt, tiz esztendeje pedig tétlenül csavarog. Néhányszor már el is ítélték csavargásért. A dolgot kerüli Balog György, saját kijelentése szerint azért, mert nincs három koronája, hogy cseléd-könyvet vegyen. Viszont azonban, ha valahol szerzett egy egy koronát, hát elitta Balog György. És ha már sehogysem jutott pénzhez, hát lopott. Meglopta a pajtását is, Sirkó András. Ellopta a csizmáját és nadrágját. Ezért ma két napi fogházra ítélték Balog Györgyöt. Leüli és holnapután folytatja a tétlen csavargást. Ha csak valaki meg nem könyörül rajta és nem ad neki három koronát egy cseléd-könyvre.

§ A csendőrök ellensége. A dudi téglagyár leégése ügyében vezette a nyomozást Kupa János őrsvezető, aki a vizsgálat befejeztével Vitkovszky Károlyt, a téglagyár tulajdonosát vádolta gyújtogatással. A vád ellen Vitkovszky kemény szavakkal tiltakozott. A dolognak ma volt folytatása az aradi törvényszéken, melynek büntető tanácsa Vitkovszkyt rágalmozás miatt 50 kor. pénzbüntetésre ítélte.

§ Utazás egy fényképmasina körül. Az aradi kir. járásbírószágon, dr. Bozóky Mátvás albiró előtt ma egy fényképmasina tulajdonjogát vitatta két fiatalember. Az egyik azon a címen formált hozzá jogot, hogy az rvé volt, a másik pedig azon a címen, hogy ő tette zálogba. Deutsch Salamon, az egyik fiatalember, foglalkozására nézve déligyümölcs kereskedő Makón, még tavaly egy fényképező készüléket kért kölcsön társa részére Kaiser Rudolfól. Kért, kapott, de vissza nem adta. A csókai kocsmárosnál helyezte el 20 koronáért zálogba. Es aztán hallgatott az esetről, míg végre most a járásbírószág Kaiser Rudolf panaszára főlelevenítette a

dolgot és Deutsch Salamont 40 korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet ellen a panaszos főlebezett.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Lia. A naptár számára kérjük mielőbb, lehetőleg rögtönösen a kéziratot.

Amatőröknek. Felkérjük azokat az amatőr fényképezőket, akik felvételeiket érdekességük folytán érdemesnek tartják az Aradi Közlöny naptárában való közlésre, sziveskedjenek azokat szerkesztőségünk címére mielőbb beküldeni.

M. B. (Arad.) A naptárban közöljük. Csak legyen szerencsénk minél gyakrabban.

Nemzeti Színház.

B) bérlet.

B) bérlet

Szerdán, 1907. évi október hó 2-án:

Az eszményi férj.

Színmű 4 felvonásban. Irta: Wilde Oszkár. Fordította: Mihály József.

S Z E M É L Y E K:

Caversham	Várnai Jenő.	Lady Marckby	Szilágyi B.
Goring, fia	Mariházi M.	Basildon	Zalai Margit.
Sir Chiltern	Keszler Ede.	Mabel	Harmath J.
Lady Chiltern	Kápolnai J.	Cheveleyné	Novák Irén.

Kezdete este 7 és fél órakor.

A színház műsora:

Szerda: Az eszményi férj, színmű. Bemutató előadás. Bérlet B.

Csütörtök: Az eszményi férj, színmű. (Bérlet C.)

Péntek: Ernáni, opera. (Bérlet A.)

Szombat: Bukow, a székelyek hóhéra, színmű. (Bérlet B.)

Vasárnap: Aranylakodalom, színmű. (Bérlet C.)

KOZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Uj-aradi heti gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítója. —

Uj-Arad, október 1.

Október hónap őszi jelleg nélkül köszöntött be. Azonban míg egyrészt az idő kedvez, másrészt — eső hiányában — nem kielégítő.

A gabonaüzlet lanyhaságából kezd fellábadni s ma már az irányzat kellemesebb volt.

A hetipiacon közepes hozatal mellett elkelt: 1400—1500 mm. buza 10 50

Rozs 8 50—8 60

Zab 7 — 7 10

Árpa 6 80—7 —

Uj tengeni 4 50—4 70

Az árak koronákban, 50 kilogrammonként értendők.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, október 1.

Kínálat és vételkedv jó. Elkelt 30,000 métermázas tartott áron.

Az árak 50 kilónként számítva:

	Dél sárlat	5 óra: sárlat
Buza októberre	11.12—11.13	11.12—11.13
Zab októberre	7.70—7.71	7.74—7.75
Rozs októberre	9.54 9.55	9.54—9.55
Tengeri 1908 májusra	6.74 6.75	6.75—6.76

Zárul 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	647.75
Magyar hitelrészvény	759 —
Orosz járadék	56 40

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Október 1 —

Magyar elsőrendű: Oreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli súlyban — fillérig; közép páronként 300—400 kilogramm terjedő súlyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban 130—132 fillérig; fiatal közép páronként 251—320 kilogramm terjedő súlyban 132—134 fillérig; könnyű páronként 250 kilogramm terjedő súlyban 1.4—1.36 fillérig. Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felüli súlyban — fillérig; közép páronként 240—260 kilogramm terjedő súlyban — fillérig; könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban — fillérig.

Sertéslelészám: Szeptember 28. napján volt készlet 37,525 darab, szeptember 29. napján felhajtott - 99 darab, szeptember 29. napján elszállított 514 darab, szeptember 30. napjára maradt készletben 37,110 darab.
A hizott sertéslelészám iránzata: Lanya.

Limbeck János és fia

első magy. kir. szab. érokoporsó-gyára és temetésrendező intézetéből.

Arad, színház-épület. Városi és megyei telefon: 93.

Özv. id. Draskovits Ferencné szül. Zimmerman Amália, ugy a maga, mint gyermekei Draskovits Irma, noszlopi Sipos Gyuláné szül. Draskovits Etelka, Draskovits Ferenc, veje noszlopi Sipos Gyula, buszár-százados, menyé Draskovits Ferencné szül. Bérczy Mariska, valamint az alólírottak nevében is fájdalomtól megtört szívvvel tudatják a forrón szeretett és felejtethetlen jó férj, édes apa, após, nagypapa, nagybácsi és rokon

id. Draskovits Ferencnek,

f. évi október hó 1 én éjjelutáni 1/2 1 órakor, életének 84 ik és boldog házasságuk 47 ik évében történt jobblétre szenderültét.

A boldogult földi maradványai október hó 2-án d. u. fél 5 órakor fognak E. Választó utca 1. számú házban a római kath. egyház szertartásai szerint beszenteltetni és a felső temetőben örök nyugalomra tétetni.

Az engesztelő szent-mise a boldogult lelki üdvéért október hó 3 án d. e. 8 órakor fog a főt. Minorita-atyák szentegyházában az egek Urának bemutattni.

Arad, 1907. október hó 1 én.

Aldás emlékére, béke poraira!

Özv. Ajtay Jánosné szül. noszlopi Sipos Etelka, Draskovits Mária, noszlopi Sipos Margit, öz. Petrovsky Károlyné noszlopi Sipos György, szül. Draskovits Irma, noszlopi Sipos Irén, öz. Deniflé Ferencné noszlopi Sipos Endre, szül. Draskovits Vidorka, Draskovits Kálmán, Vágner Jánosné szül. Draskovits Ferike, Draskovits Erzelke, unokái, Draskovits János, Draskovits Zefa, unokahugai és öcscei.

2335

IDEGENEK ARADON.

— Október 1. —

Központi szálloda. Königsberg Matild grófnő magánzónó Béca. — Kenderessy Károly huszáronkentes Déva. — Pekár Imre igazgató Budapest. Holländer Samu birtokos Csermő. — Berkes Ármán gyógyszerész Csermő. — Lilienberg Sándor bérlő Pankota. — Stefán József dr. ügyvéd Nagykikinda. — Lövy Mór dr. ügyvéd Nagyvárad. — Csukay Gyula szolgabíró Kisjenő. — Baimel Rezső hivatalnok Monostor. — Ujj Sándor titkár Makó. — Wiszniewsky Sándor mérnök Budapest. — Hartenstein Jenő fakeskedő Budapest. — Porzolt Gyula hivatalnok Budapest. — Kumerer Károly hivatalnok Budapest. — Weirenkorn Frigyes hivatalnok Zimony. — Walter Ferenc utazó Budapest. — Dicker József mérnök Havré. — Szentimrey Odón tanár Csaba. — Boda Izsó jegyző Budapest. — Spitz Henrik utazó Brünn. — Kenderessy Árpád birtokos Déva. — Szaberszky József utazó Budapest. — Dénes Rezső utazó Budapest. — Szegfü Rezső gazdász Békéscsaba. — Wilim István intéző Békéscsaba. — Achim Gusztáv mérnök Békéscsaba. — Flusser Hugó utazó Budapest. — Altstadter Antal utazó Brassó. — Fenyves Adolf biztosítási felügyelő Budapest. — Keller Róbert fakeskedő Budapest. — Mandi József gyógyszerész Budapest. — Stern Ede utazó Budapest. — Koller Ferenc utazó Budapest. Fehér Kereszt-szálloda. Tomka Béla birtokos és neje Nagyszében. — Szita László birtokos és anyja Csermő. — Gyáros Vilmos gépészmérnök Budapest. — Alzner Sándor m. kir. pénzügyi fogal-

mazó és neje Déva. — Roller Félix bornagykereskedő Misteibach. — Kiss Jakab kereskedő Budapest. — Hegyessi Andor mérnök Budapest. — Farkas Tivadarné és leányai Szabadka. — Schwarz Sándor kereskedő Szabadka. — Revezki Árpád ügyvédjelölt Losonc. — Constantin György mérnök Zenta. — Magyar Ede igazgató Magyaróvár. — Körössy Árpád művezető Eszék. — Hajós József bérlő Szolnok. — Lovass István szállító Békéscsaba. — Hutsehl Sándor gyáros Lic. — Benkó Gyula kis birtokos Szarvas. — Hensch Alajos gyáros Budapest. — Hevesi Zsigmond gazdálkodó Szabadka. — Révész Vilmos utazó Mosony. — Gergely Izsó utazó Budapest. — Aczél Márton utazó Budapest. — Engel Mór utazó Budapest. — Hecht Imre utazó Budapest. — Klein Pál utazó Budapest. — Hausor Mihály utazó Budapest. — Rónai Gyula utazó Budapest. — Schwarz Jenő utazó Budapest. — Kálmán József utazó Budapest. — Zucker Gyula utazó Budapest. — Abelesz Andor utazó Bécs. — Knoll Miksa utazó Bécs. — Sthalberg Oszkár utazó Bécs. — Fuchs Dezső utazó Bécs. — Heiman Samu utazó Bécs. — Neustadter Károly utazó Bécs. — Stovicek István utazó Nürnberg.

NYILTTER.*

Zsulán Gligor kurticsi lakosnak f. hó 29-én a kurticsi határból elveszett 3 lova:

egy 3 éves sötétpej kanca,

egy 2¹/₂ éves sárga kanca,

85. számú jeggyel, hókaféjű, hátsó lába a pata mellett kesely,

egy 2¹/₂ éves pej kanca,

85. számú jeggyel, bal szügyén vágással, első ballában szürke.

A megtaláló felkéretik, hogy az illetékes községi előljáráshoz vigye be.

2334

28184 - 1907. sz.

Hirdetmény.

Az 1908. évre, valamint a három évi időtartamra kivetendő egyenes-adó kivetési munkálatok f. évi október hóban megkezdetnek. Felhívjuk városunk lakosságát, hogy az adóköteles személyek és tárgyak összeírására kiküldött hatósági közegeket munkájokban állampolgári kötelességükhöz hiven támogassák. Kérdéseikre lelkiismeretesen és legjobb tudomásuk szerint feleljenek. Aki az összeíró közegeket valótlan bemozdással tévutra vezeti, vagy munkájukban bármi módon akadályozza, az 1883. évi XLIV. t.-c. 10. §-a értelmében 2-100 koronáig terjedhető bírsággal büntetettik. Felhívjuk a csatornázott területen lévő háztulajdonosokat, hogy gondoskodjanak házaikban lévő lakások és egyéb birtványok hiánytalan számozásáról. Amennyiben a csatornázási számozás hiányos, pótlásáról gondoskodjanak.

Felhívjuk továbbá a város közönségét, hogy az adókövetés alapjául szolgáló vallomási ivatek, melyek a városi adóügyi osztálytól ingyen vét-bizonyítvány mellett kaphatók, az alább kitűzött határidők alatt az adóügyi osztályban a saját érdekében beadni el ne mulasztják.

Aki a megfelelő vallomását a kitűzött határidőre be nem adja, arra az adó hivatalból a mulasztó fél költségére beszerzendő adatok alapján fog kirovatni; az adótárgyaknak, az adó-

köteles jövedelemnek a kincstár megkárosítása céljából való eltitkolása, az 1883. évi XLIV. t.-c. 100. §-a értelmében 2-1000 K.-ig terjedő bírságolást von maga után.

A vallomások beadásának határideje a következő:

1. A házbérjöveldelmi vallomás legkésőbb 19 7, november 30 ig. Tartozik a háztulajdonos vallomását a valóságnak hiven és pontosan megtenni. A vallomási iv kitöltésénél a bérösszegezen kívül, suly helyezendő a lakhelyiségek kitöltésére, hogy azok a valóságnak megfelelően hiven tüntessék fel az állapotot és hogy a vallomásban összesítve legyenek.

A lakásbérlők a vallomási iven aláírásukkal bizonyítják a bevallás helyességét. Az a háztulajdonos, ki a bevallási ivet annak kitöltése, illetve a bérösszeg bejegyzése előtt a bérlővel aláírattja, annyiszor büntetettik 200 koronával, ahány bérlőnél elkövette ezen mulasztást.

A házbérjöveldelm eltitkolása és valótlan adatok bevallása jövedéki kihágást képez, mely az eltitkolt bérösszeg után járó adó 1-8-szorosával büntetettik. A háztulajdonos és bérlő egyetértésével történt eltitkolás esetén, mind a két fél a megrövidítésnek kitett összeg háromszoros megfizetésével büntetendő.

Az a háztulajdonos, aki a vallomást felhívás dacára sem adja be, vagy annak hiányait a kivető közeg által kitűzött 8 nap alatt nem pótolja, a szükségessé vált helyszini szemle költségeit viselni tartozik, ezenkívül 2-100 koronáig terjedő pénzbírsággal büntetettik.

2. A kereseti adó III. osztálya alá tartozó üzletek, kereskedések vállalatok, ipar vagy más előre nem tudható jövedelmet hajtó szellemi és egyéb foglalkozások jövedelmeire vonatkozó vallomás benyújtandó 1908. január 20-ig.

3. A kereseti adó IV. osztálya alá tartozó, meghatározott évi vagy havi illetményekre vonatkozó vallomások, továbbá

4. a tőkekamat-adó tárgyát képező kamat vagy életjáradékra vonatkozó vallomások beadhatók 1908. január 30-ig.

5. Az általános jövedelmi pótdadó kiszámításánál levonandó, ingatlanokra betáblázott és a folyó évben tényleg kifizetett adóssági kamatokra vonatkozó vallomások benyújthatók 1908. január hó 1-től 31-ig vét-bizonyítvány mellett.

6. A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyesületek jövedelmeire vonatkozó vallomások 1908. március 30-ig.

7. A fegyveradó vallomások benyújtandók 1908. június 30-ig.

8. Az ebadóra vonatkozó vallomások beadandók 1908. január 8-ig.

Arad sz. kir. város tanácsának 1907. évi szeptember hó 21-én tartott üléséből.

A városi tanács.

A Bór- és Lithion-tartalmú

Salvatorforrás

Kitűnő sikerrel használták vesebajoknál, a húgyhólyag bántalmánál és közsvényéni, a cukorbetegségnél, az emésztési és lélegzési szervek hurutjainál.

Húgyhajtó hatás!

Vasmentes! Könnyen emészthető! Teljesen tisztító!

Kapható deványvickarokésdákban vagy a Bonyó-Lipóci Salvatorforrás Vállalatnál Budapest, V. Rudóhírbert 8.

1108

Lechner és Fleischer

Arad, Szabadság-tér 17.

Aradvárosi és megyei telefon 475. szám.

Néhány napig

maradék

elárusítás!

Öltöny szöveteket

leszállított árban

772

árusítunk.

Nagy megtakarítás!

Szolid kiszolgálás!

Városi hirdetések.

Arad sz. kir. város polgármesterétől.

4350—1907. pm.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város közbiztonsági rendszerezett kazánfűtési állás megüresedését, felhívom azon vizsgázott kazánfűtőket, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy Barkó Ferenc igazgatónál a közbiztonsági hidon jelentkezzenek.

Arad, 1907. évi szeptember hó 25-én.

Varjassy,
polgármester.

Arad sz. kir. város polgármesterétől.

4272—1907. pm.

Pályázati hirdetmény.

Arad sz. kir. város törvényhatóságánál nyugdíjazás folytán megüresedett évi 2200 korona törzsfizetéssel és megfelelő lakbér illetményrel javadalmazott ellenőri és az annak betöltésével esetleg megüresedő számtisztai vagy egyéb állások választás utján betöltésére pályázatot hirdetek és a pályázni kívánókat felhívom, hogy az 1883. évi I. t. c.-ben megjelölt képesítésüket és a városi alkalmazásban nem lévők egészségi állapotát igazoló bizonyítvánnyal és okmányokkal felszerelt kérvényeiket Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottságához címezve hivatalomban 1907. évi október hó 15-ig nyújtsák be.

Arad, 1907. évi szeptember hó 21-én.

Varjassy,
polgármester.

28970—1907.

Hirdetmény.

Közírré tesszük, hogy az aradi m. kir. pénzügyigazgatóság f. évi szeptember hó 20-án 55505. szám alatt kelt intézkedése szerint Arad város területén 1907. évben a bor, bormust és szőlőcetre behozatalára a pécskai, iratosi, kurticsi, simándi, radnai, bodrogi utak és Boczkó-utcai vámoknál elvezető utak* jelöltettek ki, az újbor bejelentésének határideje pedig november hó 10-ike lesz kijelölve.

Arad, 1907. évi szeptember hó 27-én.

A városi tanács.

Arad sz. kir. város polgármesterétől

4372—1907. pm.

Pályázati hirdetmény.

Arad sz. kir. város törvényhatóságánál megüresedett évi 1600 korona törzsfizetéssel és megfelelő lakbérilletményrel javadalmazott adóügyi számtisztai állásra, valamint az ennek betöltésével esetleg megüresedő segédtisztai állásra pályázatot hirdetek és felhívom a pályázni kívánókat, hogy az 1883. évi I. t. c.-ben meghatározott minősítésüket igazoló okmányokkal, valamint a városi szolgálatban nem állók egészségi állapotát igazoló orvosi bizonyítvánnyal felszerelt kérvényeiket Arad sz. kir. város törvényhatóságához címezve hivatalomban 1907. évi október hó 19-ig bezárólag nyújtsák be.

Arad, 1907. évi szeptember hó 26-án,

Varjassy,
polgármester.

18111—1907. kp. sz.

Hirdetmény.

A munkásságnak azon mozgalmából kifolyólag, amely szerint 1907. évi október hó 10-ikére általános munkaszünetet és ezzel kapcsolatosan esetleges tüntetéseket szándékozik rendezni, közírré teszem és figyelmeztetem a munkát abban hagyó és a dolgozó vagy dolgozni akaró munkásokat, valamint mindazokat, akik bármilyen irányú és természetű tüntetést terveznek vagy ilyenben részt venni szándékoznak, hogy:

1. Mindazokat, akik a munkaadókat vagy a dolgozni akaró munkásokat, szabad akaratuk érvényesítésében fenyegetés vagy tetleges bántalmazás által akadályozni törekednek amennyiben súlyosabb büntetésnek helye nem volna, az 1884. évi XVII. t. c. 164. §-a értelmében 800 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel és 30 napig terjedhető elzárással fogom büntetni.

2. Mindazok, akik valamely gyár, műhely vagy építkezés előtt, ahol munkások dolgoznak, vagy a munkaadó, munkavezető lakása, illetve tartózkodási helye előtt összecsoportosulnak avégett, hogy a munka megkezdését vagy folytatását megakadályozzák, vagy pedig a munkásokat a munka abbahagyására bírják, a büntető törvény 177. §-a alapján 6 hónapig terjedhető fogsággal büntethetők.

3. Azok, kik másnak lakásába, üzlet vagy gyárhelyiségébe, műhelyébe az azokkal összeköttetésben levő vagy azokhoz tartozó helyiségekben a tulajdonos beleegyezése nélkül behatol, a büntető törvény 330. §-a értelmében 2 évig terjedő börtönnel büntethetők.

4. Mindazokat, a kik a rendőrhatalóság engedélye nélkül gyűlést rendeznek vagy abban részt vesznek, 15 napig terjedhető elzárással és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel fogom büntetni.

5. Mindazokat, a kik hatósági engedély nélkül tüntetesszerű felvonulást, csoportosulást, körmenetet, tüntető sétát rendeznek vagy abban részt vesznek, az 1879. évi XL. t. c. 78. §-a alapján 200 K.-ig terjedhető pénzbüntetéssel fogom büntetni.

Ajánlom tehát mindenkinek, hogy a közrend megzavarásától, a dolgozni akaró munkásoknak eme szándékuk érvényesítésében való megakadályozásától, megfélemlítésétől, bántalmazásától, másnak üzlethelyiségébe, műhelyébe való behatolásától, engedély nélküli gyűlésezéstől, tüntető felvonulástól, csoportosulástól, tüntető sétáktól annál is inkább tartózkodjék, mert minden törvény ellenes cselekményt a legerélyesebben és a legszigorúbb büntetéssel fogom megtorolni, a nem helybeli illetőségű egyéneket a büntetésen felül minden mellékletekintetek nélkül a város területéről haladéktalanul ki fogom utasítani.

Egyidejűleg figyelmeztetem a közönséget, hogy a munkások esetleges mozgalmától úgy magát, mint gyermekeit, gondnokoltjait, tanoncát a saját érdekében tartsa távol, mert ha a rendőri intézkedések végrehajtása alkalmával az eljárásba belesodortatnak, az esetleges következményeket csak maguknak tulajdonítsák.

Arad, 1907. évi szept. hó 26.

Green Nándor, s. k.
h. főkapitány.

Arad sz. kir. város polgármesterétől.

4273—1907. pm.

Pályázati hirdetmény.

Arad sz. kir. város törvényhatóságánál nyugdíjazás folytán megüresedett és főispáni kinevezés útján betöltendő évi 2400 korona törzsfizetéssel és megfelelő lakbér illetményrel javadalmazott alszámvévi állásra pályázatot hirdetek és felhívom a pályázni kívánókat, hogy az 1883. évi I. t. c. 17. §-ában megjelölt képzettséget igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeiket hivatalomban 1907. évi október hó 15-ig bezárólag nyújtsák be.

Aradon, 1907. évi szeptember hó 21-én.

Varjassy,
polgármester.

Földes Kelemen

orvosi laboratoriuma

Aradon, Deák Ferenc-utca.

Végez:

hugy, köpet, bélsár, gyomortartalom és hányadék, vér, koros folyadék-gyülemek, epe és hugykőképződmények, nem szervek váladékai, torok lepedék, ondó, anyatej és koraszövegtani vizsgálatokat mérésékelt díjazásért. 283

26600—1907. sz.

Hirdetmény.

Az 1907. évi augusztus hónapban engedélyezett italmérések várható forgalmáról az aradi m. kir. pénzügyőri biztosság által küldött összeírási jegyzék 3 darab ivét az állami jövedékről szóló 1899. XXV. t. c. 17. §-a és az erre vonatkozó utasítás 17. §-a értelmében 1907. évi szeptember hó 23-tól számlítandó 8 napra a városi fogyasztási adófelügyelőségnek közszemlére azal tesszük ki, hogy azokat az érdekeltek, névszerint Sándor Rezső, Drágits János, Moldoványi Julianna, kik italméresi engedélyt kaptak, nemcsak megtekinthetik, hanem az azokban kitüntetett forgalmi adatokra nézve úgy nevezettek, mint az aradi kereskedelmi testület és az ipartestület is nyújthatnak be a fentebb jelzett idő alatt a városi fogyasztási adófelügyelőségnek észrevételeket.

Arad, 1907. évi szeptember hó 13-án.

A városi tanács.

Könyvkötészetünkben

egy ügyes fiu

tanulónak

felvétetik.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Lábizzadás,
hónaljizzadás

ellen meglepő jó hatású szer a Hajós-féle

általános hintőpor,

szárit, — szagtalanít.

Ára egy doboznak 70 fillér.

313

Tyúkszemétől

mindenki megszabadul a világhírű törvényesen védett Hajós-féle

ANAGALLIN

használatát által. — Ára egy üvegnek 70 fillér.

„NEVER“

amerikai gummikülönlegesség, a képzelhető legjobb óvszer. 6 db egy eredeti fémdobozban 2 kor.

Poloskák kiirtására legjobb szer a **Phenolsav.**

Ára egy üvegnek 70 fill.

Fenti szerek valódi minőségben kaphatók:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyszerészeti laboratóriumában

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

APRÓ HIRDETESEK.

Akinek

ismeretségi híján

basztársra,
nevelőre,
üzletvezetőre,
könyvelőre,
segédre,
ispánra,
gazdatisztára,
kulcsárra,
vínzellőre,
vertésze,

kulcsárnőre,
gazdasszonyra,
szakácsnőre,
szobaleányra,
házi- vagy
irodaszolgára,
pénzbeszedőre,
házmesterre,
stb.-re
van szüksége.

AKI

eladni kíván

bort,
szegort,
bort,
gyümölcsöt,
gabonát,

üzletet,
műhelyt,
lakást stb.;
vagy

AKI

bérbéadni kíván

birtokot,
házat,
vadászterü-
letet,

halászatot,
telket,
kocsit,
lovat,

AKI

rendezeket vétel vagy bérbévitel cél-
jából keresi;

AKI

amely állást betölteni kíván: legbizto-
sabban ér csöit, ha az

„ARADI KÖZLÖNY“

kis hirdetési

rovatát használja.

Kerestetik

azonnali belépésre
aradi családhoz intelli-
gensebb kisasszony
(esetleg német ajku) 3
gyermek mellé. Czim a
kiadóhivatalban.

Téli szalonna,

perzselt, száraz, zsír és sózott hár
kapható Rauchbauer Nándornál,
Ujszentannán. 2249

Egy billiárd asztal

jutányosan eladó Teleki-utca 15.
szám alatt.

Két utcai betorozott szoba

kerestetik a belvárosban. Cím a
kiadóhivatalban. 2330

Vámmalom

(Temesmegyében) szakembernek
bérbe vagy elszámolásra átadandó.
Bővebbet a kiadóhivatalban. 2327

Férfi ruhák

teljesen jó állapotban
eladó. Bővebbet Teleky-
utca 10.

Helybeli

nagy részvénytársaság-
hoz gyakornok kereste-
tik. Ajánlatok „Arad“
jeligével a kiadóba ké-
retnek.

Veszek könyveket,

egész könyvtárakat, Lexikonokat,
jobb folyóiratokat és hangjegyeket
legmagasabb áron. — Kerpel
Izab könyv- és papírkereskedése
és kölcsönkönyvtára, Aradon. 356

Egy ügyes kereskedő segéd,

a ki a fűszer-, rőfös- és rövidárut
teljesen érti, jó eladó, magyar, né-
met és román nyelvet teljesen
birja, azonnali belépésre kerestetik.
Irsai Samu, Világos. 2312

Régi fegyverek.

pisztoly, karabélyok, stb. jó álla-
potban megvételre kerestetnek. Cím
a kiadóhivatalban.

Egy ügyes kereskedő segéd,

ki a fűszer-, vas- és rövidáru-üz-
letben is jártas, vidéki fogyasztási
szövetkezetnél azonnal alkalmazást
nyer. Ajánlatokat „Szorgalmas“
jelige alatt továbbit a kiadóhi-
vatal 2179

Erdélyi nemesfaju

almát és körtét 5 kgr.-os postako-
saranként bérmentve 4 kor. után-
vétellel szállít Paoletto L., Besz-
terce. 2333

Szöllő eladás!

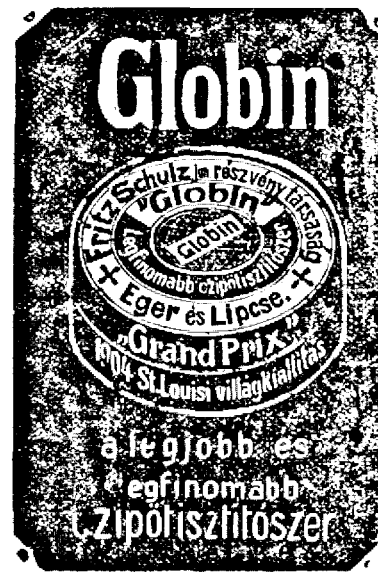
Muszkai hegyen 4 katasztrális hold
szőlő idei terméssel, hordókkal és
összes felszerelésekkel jutányos
ár és legkényelmesebb feltételek
mellett, elköltözés miatt eladó. A
venni szándékozók tárgyalhatnak
Angelina Tivadarral, Muszkán. 2331

Ügyes

kifutó-fiu

felvétetik

a kiadóhivatalban.

Őszi salsion 1907.

most jelent meg eredeti francia
blous album szines divatképekkel
ára K. 1:50 kapható Ingeuz I.
és Fia könyv- és papírkereskedé-
sében Arad, Telefon 517. 361

Legjobb

káposzta

kapható 10 kor. méter-
mázsája (100 kiló.)

Szent-Pál-utca 1. szám,

Lengyel-ház.

Diamant Ferenc

villanyvilágítás, telefon és csongó berendezés

Atzél Péter utca 2.,

a mihas többjártával szemben. Be-
huz-köztérben.

Csillárok és lámpák

gáz és villanyra.

Az aradi gázgyárban leégott

valódi Auerek raktára.

Drbjn 60 HIL.

Csughengerek, oryók, tulipánok, vil-
lanykörök, lámpa szerek és szerelő-
anyagok legjobb minőségben legolcsó-
ban kaphatók. 368

Egy jó karban levő 2 lóerős

gázmotor

jutányos áron eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban

Feltűnő ujdonság!

DÉLICE

Minden hirdetés felesleges, a dohányzók
egyszer veszi és többé mászt nem szívhat.

SZIVARKAPAPIR ES SZIVARKAHÜVELY.

Itt van!

Mindenki azt kérdi
ki van itt?

Itt van!

Halász Henrik

a ki rőfös- és női divat különlegességeirőházát már megnyitotta

Andrássy-tér 22 sz. alatt.

Bámulatos olcsó árak mellett.

Bámulatos olcsó árak mellett.

Itt van!

Őszi ujdonságok

óriási választékban.

2315

Itt van!